

Meerjarenplan en begroting 2026 - 2029

Arbeidsmarktregio Achterhoek

Auteurs

Projectleiders en programma adviseurs arbeidsmarktregio Achterhoek
Martijn Heebing, financieel adviseur centrumgemeente Doetinchem
Petra Helming, programmacoördinator arbeidsmarktregio Achterhoek

Datum

18 december 2025

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1	Meerjarenplan en begroting 2026-2029: inhoudelijk en financieel overzicht	3
1.2	Van projectsturing naar programmasturing	3
1.3	Leeswijzer	4
2.	Programma arbeidsmarktregio Achterhoek	5
2.1	Wat willen we samen bereiken?	5
2.2	Wat gaan we daarvoor doen?	13
2.3	Welke investering is daar voor nodig?	18
3.	Uitvoeringsplan arbeidsmarktregio Achterhoek	22
3.1	Versterken van de regionale samenwerking	23
3.2	Werkcentrum Achterhoek	32
3.3	Herijking strategische agenda en uitvoeringsagenda inclusieve arbeidsmarkt	38
3.4	Social return on investment (SROI)	39
3.5	Inclusieve technologie	42
3.6	Programma leven lang ontwikkelen (LLO)	46
3.7	Opijver	48
3.8	Sluitende jongerenaanpak	54
3.9	Regionale aanpak basisvaardigheden	58
3.10	Migranten aan het werk	65
Bijlage 1:	Overzicht contactpersonen	79

1. Inleiding

1.1 Meerjarenplan en begroting 2026-2029: inhoudelijk en financieel overzicht

Dit document vormt het inhoudelijke meerjarenplan van de arbeidsmarktregio Achterhoek voor de jaren 2026 tot en met 2029. De arbeidsmarktregio is een samenwerkingsverband van de acht gemeenten¹, het UWV, werkgevers, vakbonden, SBB² en onderwijsorganisaties in de Achterhoek. Het meerjarenplan bestaat uit een inhoudelijk programma, vertaald naar concrete activiteiten en projecten. En het bevat de financiële begroting voor deze periode.

Het meerjarenplan laat zien wat onze gezamenlijke ambities zijn voor de komende jaren op het gebied van de regionale arbeidsmarktvraagstukken. Op basis van onze ambities en doelstellingen bepalen we welke regionale acties we ondernemen. En welke financiële middelen we daarvoor in willen zetten. Per activiteit beantwoorden we daartoe de volgende drie vragen:

- *Wat willen we met elkaar bereiken? (ambities / doelstellingen)*
- *Wat gaan we daarvoor doen? (activiteiten)*
- *Welke investering is daarvoor nodig? (inzet financiële middelen)*

Het is het vijfde jaar dat we een dergelijk overzicht geven. Voor de arbeidsmarktregio Achterhoek is dit document een combinatie van de **regionale meerjarenagenda en het bijbehorende uitvoeringsplan** dat in iedere arbeidsmarktregio wordt opgesteld in het kader van de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur. De afgelopen jaren hebben we het meerjarenplan en de begroting gezien als een groeidocument dat in de loop der jaren steeds verder werd aangevuld en verfijnd. Inmiddels staat er een volwaardig document dat een goede basis biedt voor een transparante inhoudelijk en financiële verantwoording.

1.2 Van projectsturing naar programmasturing

In 2021 besloten we de begroting en verantwoording van de Arbeidsmarktregio, financieel en inhoudelijk, te professionaliseren. Als onderdeel hiervan is begin 2022 een inventarisatie gedaan van de sturingsbehoefte onder het management en het bestuur³. Uit deze inventarisatie bleek dat men op dat moment behoefte had aan een hybride vorm van sturing. Waarbij in beperkte mate op programmaniveau en uitgebreider op projectniveau financiële en inhoudelijke sturingsinformatie werd geleverd. De wens werd uitgesproken om op termijn toe te groeien naar volledige programmasturing. In het meerjarenplan met begroting 2026-2029 geven we hier verder invulling aan. We besteden nadrukkelijk aandacht aan onze regionale ambities in het totale programma van de

¹ Het gaat om de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk.

² Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven.

³ Voor een uitgebreide uitleg over de inventarisatie, verwijzen we naar de notitie *Inventarisatie Sturingsbehoefte AMR Achterhoek (2022)*.

arbeidsmarktregio Achterhoek. Vanuit deze ambities volgen samenhangende acties op programmaniveau. Daarna belichten we de concrete projecten en activiteiten die voortkomen uit het strategische programma. De activiteiten en projecten clusteren we op thema, zodat er een gecompriemd en samenhangend overzicht ontstaat van de acties die we in de regio samen ondernemen.

1.3 Leeswijzer

Het tweede hoofdstuk van dit meerjarenplan en de begroting 2026-2029 beschrijft de doelen en activiteiten op programmaniveau. Ook presenteren we er het financiële totaaloverzicht over de jaren 2026 tot en met 2029.

Hoofdstuk 3 omvat het regionale uitvoeringsplan van de arbeidsmarktregio; de inhoudelijke plannen en financiële verwachtingen per clustering van projecten en activiteiten. Waar mogelijk geven we een meerjarige, financiële doorkijk tot het jaar 2029. Maar er zijn natuurlijk ook activiteiten met een kortere doorlooptijd.

Enkele aandachtspunten bij het lezen van het meerjarenplan en de begroting 2026-2029:

- Dit document omvat in ieder geval de projecten en activiteiten waarvoor gemeente Doetinchem als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Achterhoek financieel en/of inhoudelijk verantwoordelijk is. Vanuit een regierol, als penvoerder of budgethouder. Voor overige projecten, activiteiten en budgetten gelden andere monitorings- en verantwoordingsafspraken. Bijvoorbeeld via de thematafel onderwijs en arbeidsmarkt waar het gaat om de inzet van RegioDeal middelen.
- Uitgangspunt in de financiële ramingen zijn een prijsindexatie van 2,3% en een loonindexatie van 5,1%. Tenzij anders vermeld in de toelichting bij de betreffende (project)begroting.
- Soms nemen we een PM-post op in een (project)begroting. Het is in dat geval nog niet bekend hoe hoog te verwachten baten of lasten zijn. We nemen de post wel op in de begroting om onszelf eraan te herinneren dat we bepaalde kosten wel verwachten te maken. De invulling en dekking van een PM-post volgt dan op een later moment, waarbij we het reguliere besluitvormingsproces in de arbeidsmarktregio aanhouden.
- De verwachte restantbudgetten uit 2025 zijn meegenomen in iedere (project)begroting. Het boekjaar 2025 is op het moment van schrijven nog niet afgesloten. De restantbudgetten uit 2025 zijn pas begin 2026 definitief bekend. We verwerken de definitieve restantbudgetten in de verantwoording over 2025.
- Waar totaalstellingen afwijken van de som van de getallen erboven, gaat het om marginale afrondingsverschillen.

2. Programma arbeidsmarktregio Achterhoek

In dit hoofdstuk volgt een beschrijving van het inhoudelijke sturingsprogramma van de regionale samenwerking in arbeidsmarktregio Achterhoek. Eerst gaan we in op de programmadoelstellingen, vervolgens presenteren we de meerjarige programmabegroting 2026-2029.

2.1 Wat willen we samen bereiken?

Het centrale doel van het programma van de Arbeidsmarktregio Achterhoek luidt als volgt:

“In onderlinge samenwerking ondersteunen werkgeversorganisaties, vakbonden, SBB, onderwijspartijen, UWV en gemeenten de werkzoekenden, werkenden en werkgevers in de Achterhoek.

Doel is om zoveel mogelijk inwoners aan het werk te helpen en houden, zodat zij zoveel mogelijk zelfredzaam zijn. Aanvullend willen we dat werkgevers voldoende (gekwificeerde) medewerkers kunnen vinden en behouden om hun economische activiteiten uit te voeren.”

Versterken van de samenwerking op een stevig fundament

De afgelopen 4 jaar hebben we in de arbeidsmarktregio Achterhoek met elkaar een stevig fundament gelegd voor de regionale samenwerking op het gebied van arbeidsmarktvraagstukken. Denk bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van onze strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt, een strategisch programma leven lang ontwikkelen en de professionaliseringsslagen in governance, sturing en transparante verantwoording. De komende jaren bouwen we voort op dit fundament.

We werken regionaal samen vanuit de overtuiging dat we samen...

- ... betere dienstverlening aan inwoners en ondernemers bieden.*
- ... sterker staan met schaalvoordelen en een gezamenlijke lobby.*
- ... kennis en kunde in de regio vergroten door te leren van elkaar.*
- ... effectief invulling geven aan een aantal wettelijke opdrachten.*

Figuur 1: Waarom werken we regionaal samen?

We houden rekening met de landelijke en regionale context

Om onze pijlen goed te kunnen richten, moeten we ons bewust zijn van de wereld om ons heen. We hebben te maken met een landelijke en (boven)regionale context. De volgende ontwikkelingen zijn van invloed op de samenwerking in de arbeidsmarktregio Achterhoek:

Landelijke context

- Na een piek in de landelijke arbeidsmarktkrapte tijdens de coronapandemie, is de afgelopen 3 jaar een daling zichtbaar van zeer krap naar krap. Op middellange en lange termijn is de verwachting dat de arbeidsmarktkrapte aanhoudt. Werkgevers in Nederland houden moeite om voldoende geschikt personeel te vinden. Zeker in de sectoren zorg, onderwijs, ICT en techniek.⁴
- De komende jaren wordt nog steeds een groei van het aantal banen in Nederland verwacht. De verwachte groei is echter wel minder dan de afgelopen jaren het geval was. Met name in de sectoren zorg en welzijn, ICT en zakelijke dienstverlening is de verwachte banengroei landelijk het grootst. Er wordt krimp verwacht in het aantal banen in de landbouw en uitzendsector. De daadwerkelijke banengroei is mede afhankelijk van mondiale ontwikkelingen. Spanningen in de wereld en de dreiging van handelstarieven brengen onzekerheid met zich mee en kunnen een negatief effect hebben op de banengroei.⁵
- Landelijk is er een verschuiving zichtbaar van minder zelfstandigenbanen naar meer werknemersbanen. Dit heeft te maken met de arbeidsmarktkrapte (medewerkers krijgen vaker direct een dienstverband

⁴ Bron: [Spanningsindicator: arbeidsmarkt blijft krap na piek 2022 | UWV](#).

⁵ Bron: [Arbeidsmarktprognose: beperkte banengroei tot 2027 | UWV](#).

aangeboden) en de inzet van de Belastingdienst op het tegengaan van schijnzelfstandigheid.⁵

- De hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur is landelijk ingezet. Voor het ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid is de arbeidsmarktregio de logische schaal voor beleid en uitvoering. De hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur krijgt steeds meer vorm. Zo is inmiddels een landelijk beraad gevormd. Het landelijk beraad werkt momenteel aan een landelijke meerjarenagenda. Daarin krijgen zowel onderwerpen rond het thema inclusieve arbeidsmarkt, als onderwerpen rond de human capital agenda / leven lang ontwikkelen een plek. Daarnaast wordt naar verwachting de Wet SUWI⁶ per 1 januari 2027 aangepast. De wetswijziging gaat in op de samenwerking tussen publieke en private partijen op de regionale arbeidsmarkt. Zo wordt van iedere arbeidsmarktregio verwacht dat een regionaal beraad wordt gevormd en dat dit beraad een meerjarenagenda met uitvoeringsplan opstelt. Ook regelt de wetswijziging de toegang van werkenden, werkzoekenden en werkgevers tot dienstverlening op het gebied van werk en scholing. Bijvoorbeeld via een Werkcentrum in iedere arbeidsmarktregio. En de wetwijziging moet voorzien in duidelijke kaders voor gegevensdeling tussen de samenwerkende organisaties in de regio.
- De Tweede Kamerverkiezingen in oktober 2025 dat de exacte koers en financiële inzet van de rijksoverheid op diverse arbeidsmarktthema's nog onduidelijk is. Dit zorgt voor vertraging in diverse wetstrajecten en landelijke (beleids)ontwikkelingen.
- Wel zien we dat de rijksoverheid steeds vaker probeert verbinding te leggen tussen de domeinen arbeidsmarkt, onderwijs en economie. De betreffende ministeries trekken vaker met elkaar op bij beleidsvorming en inzet van financiële middelen.

Regionale context

- Er is nog steeds sprake van een krappe Achterhoekse arbeidsmarkt. De regionale arbeidsmarkt is bovendien krappere dan het landelijk gemiddelde. Verwachting is dat deze krapte de komende jaren aanhoudt, met name door de vergrijzing in de regio.⁷
- In tegenstelling tot de landelijk verwachte banengroei, is er in de regio Achterhoek sprake van een verwachte stabilisatie of lichte afname van het aantal banen. Met name het openbaar bestuur, onderwijs en de uitzendsector hebben te maken met een krimp in het aantal banen. Dit geldt niet voor de sector zorg en welzijn; daarin is juist sprake van een verwachte banengroei in de komende jaren. Regionale groei wordt ook verwacht in de zakelijke dienstverlening, bouw en ICT.⁷
- Naar verwachting daalt het aantal zelfstandigenbanen de komende jaren in de Achterhoek.⁷

---

⁶ Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.

⁷ Bron: [Regionale Arbeidsmarktprognose 2025-2027](#).

- Er werken nog steeds meer inwoners buiten de regio, waardoor er een negatief pendelsaldo ontstaat. De Achterhoek is meer een woonregio dan een werkregio.⁸
- De arbeidsparticipatie is hoog in de Achterhoek. In 2024 zelfs 72,9%. Omdat de arbeidsparticipatie al hoog is en de rek eruit lijkt te zijn, moeten we op zoek naar andere oplossingen als antwoord op de aanhoudende arbeidsmarktkrapte. Suggesties zijn om technologische ontwikkelingen te gebruiken om mensen duurzaam inzetbaar te houden, meer werkzoekenden aan het werk te krijgen, productieprocessen te optimaliseren en de arbeidsproductiviteit op peil te houden.
- Ondanks de hoge arbeidsparticipatie is er toch nog sprake van onbenut arbeidspotentieel. Vergeleken met 10 jaar geleden is het onbenut arbeidspotentieel aanzienlijk geslonken. Van 32.000 in 2015 naar 16.000 in 2024 in de Achterhoek. Een uiterst laag niveau. Dit betreft mensen die willen en kunnen werken, maar geen werk vinden, of mensen die meer willen werken.
- Een deel van het onbenut arbeidspotentieel is in beeld bij gemeenten en UWV. Een deel (nog) niet. Begin 2025 was 19% van het onbenut arbeidspotentieel in Nederland bij het UWV bekend als geregistreerd werkzoekende. De Achterhoek telde eind juni 2025 in totaal 14.180 geregistreerde werkzoekenden.
- In de Achterhoek maken we steeds meer en beter gebruik van de beschikbare data. Ook om beter zicht te krijgen op de aard, omvang en ondersteuningsbehoefte van specifieke groepen inwoners. De actuele feiten en cijfers over jongeren in Achterhoek verzamelen we bijvoorbeeld in de [regionale jongerenmonitor](#). En we doen jaarlijks mee aan benchmarks, waaronder de benchmark van Divosa over statushouders en inburgering. Toch blijft er ruimte voor verbetering van datagedreven werken in de arbeidsmarktregio.
- De gevolgen van de arbeidsmarktkrapte merken we ook in de regionale samenwerking. Het kost steeds meer moeite om de beleids- en uitvoeringscapaciteit bij partners op peil te houden. Ook het werven van projectleiders of kwartiermakers is geen vanzelfsprekendheid. Dit kan de komende jaren gevolgen hebben voor de haalbaarheid van onze regionale ambities. Het behouden van de huidige collega's in de regio is van belang.
- De regionale samenwerking tussen publieke en private partijen intensiveert. Ondernemers, onderwijs, andere maatschappelijke organisaties en overheden werken steeds meer samen aan diverse gemeenschappelijke opgaven om de brede welvaart in de regio te verbeteren.
- De thematafel onderwijs en arbeidsmarkt van Achterhoek Ambassadeurs, de speerpuntgroep en het partneroverleg inclusieve arbeidsmarkt zijn de

---

⁸ Bron: Achterhoek Arbeidsmarkt Analyse (Moventem, 2023).

afgelopen jaren geworden tot de 'logische' gremia voor overleg en besluitvorming. Vanaf januari 2026 start het regionaal beraad in arbeidsmarktregio Achterhoek. In het regionaal beraad komen het bestuur van het Regionaal Werkbedrijf en de speerpuntgroep inclusieve arbeidsmarkt samen. Het partneroverleg blijft bestaan als voorbereidend en adviserend overleg voor het regionaal beraad. In onderstaande figuur 2 is de nieuwe overlegstructuur schematisch weergegeven.

Figuur 2: Regionaal beraad in regionale governance

- De bezetting aan de bestuurlijke overlegtafels in de regio, waaronder het regionaal beraad van de arbeidsmarktregio, is aan verandering onderhevig. In maart 2026 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Voor de gemeentebestuurders in de arbeidsmarktregio betekent dit een bijzondere periode van verkiezingscampagne en collegevorming. Waarschijnlijk wisselt hierdoor (een deel van) de vertegenwoordiging in de regionale, bestuurlijke overleggen. En door diverse ontwikkelingen zitten en/of komen ook namens de vakbonden, de werkgeversvertegenwoordiging en het SBB de komende periode mogelijk andere bestuurders aan tafel. Dit maakt het belangrijk om opnieuw te investeren in onderlinge kennismaking, verbinding en samenwerking.
- In 2024 is de RegioDeal 2.0 toegekend. Dit biedt extra (financiële) mogelijkheden om de regionale ambities waar te maken.
- De regionale samenwerking tussen domeinen komt voorzichtig van de grond. Bijvoorbeeld in het brede sociaal domein (zorg, werk en inkomen) en op het gebied van economie en arbeidsmarkt. We wisselen kennis en ervaringen uit en in sommige projecten of regionale activiteiten werken we samen in beleid en uitvoering.
- Bovenregionaal werken inmiddels meerdere jaren samen met de provincie Gelderland en de 5 andere Gelderse arbeidsmarktregio's in het Gelrepact. Dit doen we met onderzoek en gezamenlijke activiteiten. We zetten in op het verbeteren van de match tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en specifiek het activeren van onbenut arbeidspotentieel. We werken bijvoorbeeld samen in een bovenregionaal project gericht op het bevorderen van de inzet van inclusieve technologie op de werkvloer in

Gelderland. We zijn in gesprek over de doorontwikkeling van de waardevolle samenwerking in het Gelrepact in de komende jaren.

- Naast het Gelrepact werken we samen met andere regio's in het land. Dit doen we via diverse gremia, zoals het Platform arbeidsmarkt van het landelijk ondersteuningsteam regionale arbeidsmarkt, VNG commissies en overleggen van de A35 en G40. Maar via landelijke pilots en werkbezoeken die we met andere regio's organiseren.

Focus op 4 doelstellingen in overkoepelend programma arbeidsmarktregio

Vanuit onze regionale ambitie én de landelijke en regionale context richten we ons nu op het overkoepelende programma. De komende periode zetten we in op de volgende 4 doelstellingen:

- De inwoner centraal: meer ontschotte dienstverlening voor werkgevers, werkenden en werkzoekenden in de Achterhoek.
- Blijvende inzet op een inclusieve arbeidsmarkt.
- Gericht werken aan een leven lang ontwikkelen in de regio.
- Faciliteren en verder professionaliseren van de regionale samenwerking.

Deze 4 doelstellingen sluiten naadloos aan bij de landelijk ingezette hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur. Ze vormen de inhoudelijke basis van de regionale meerjarenagenda van de arbeidsmarktregio Achterhoek.

We lichten iedere doelstelling hieronder toe.

A. De inwoner centraal: meer ontschotte dienstverlening voor werkgevers, werkenden en werkzoekenden in de Achterhoek.

De inwoner centraal, niet de regelgeving. De vraag en behoefte van de inwoner en ondernemer is leidend. Iemand is altijd aan het goede adres met een vraag (*no wrong door*). We bundelen de expertise in de regio om antwoorden te vinden. We denken en werken vanuit de leefwereld van een persoon, niet vanuit de systeemwereld van wetgeving en instituties. Dit leidende principe verwerken we in de regionale activiteiten die we in gezamenlijkheid ondernemen. Waaronder de publiek-private dienstverlening via het Werkcentrum Achterhoek.

Het Werkcentrum is er voor inwoners en ondernemers in de Achterhoek. Zij kunnen er terecht met vragen op het gebied van werk, scholing en loopbaanontwikkeling. Het Werkcentrum is een toegangspoort voor ontschotte dienstverlening van alle samenwerkende organisaties in de arbeidsmarktregio. Zodat inwoners en ondernemers beter geholpen worden op een manier die past bij hun individuele situatie. Hoewel deze ontwikkeling in de Achterhoek al in 2020 werd ingezet, sluit die inmiddels goed aan op de landelijke opdracht in het kader van de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur om per arbeidsmarktregio een regionaal werkcentrum ter starten.

Bij 'de inwoner centraal' past ook nog meer verbinding tussen de arbeidsmarktregio en het bredere sociaal domein. Vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid en preventie, werken we met inwoners aan samenhangende dienstverlening op alle leefgebieden. Aanvullend zoeken we meer samenwerking met het economisch domein, de thematafel smart werken & innovatie en de thematafel de gezondste regio.

B. Blijvende inzet op een inclusieve arbeidsmarkt.

Begin 2022 hebben we de [Strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt Achterhoek](#) vastgesteld. De 4 prioriteiten zijn:

1. Onbenut arbeidspotentieel
2. Jongeren
3. Investeren in digitale vaardigheden
4. Laaggeletterdheid / basisvaardigheden

Binnen deze prioriteiten ondernemen we diverse acties om onze regionale arbeidsmarkt een stuk inclusiever te maken. Daarmee creëren we gelijke kansen voor inwoners op een duurzame plek op de regionale arbeidsmarkt. En we vergroten de arbeidsparticipatie van iedereen die ondersteuning nodig heeft bij het verkrijgen of behouden van werk. Werkgevers faciliteren we om ruimte te creëren en benutten om tot dan toe onbenut arbeidspotentieel een plek te geven binnen hun bedrijf.

De strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt toont aan dat samenwerken op basis van inhoud recht doet aan de regionale, brede ambities en doelstellingen. Het lukt ons als samenwerkingspartners om over (organisatie)grenzen heen te stappen. Ook lukt het ons om gezamenlijke resultaten te behalen. Dat lieten bijvoorbeeld de [opbrengsten](#) van de [Uitvoeringsagenda inclusieve arbeidsmarkt](#) zien.

Zoals gezegd, hebben we de huidige strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt in 2022 met elkaar opgesteld. Na de vorming van het regionaal beraad en de verwachte bestuurswissels in de eerste helft van 2026 voeren we in de tweede helft van 2026 een herijking van de strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt uit. Op basis van de herijking brengen we hernieuwde focus aan in de activiteiten die we in de regio uitvoeren om een meer gelijke kansen op de arbeidsmarkt te realiseren.

Één van de ontwikkelingen die aandacht vraagt bij herijking van de strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt is de toenemende aandacht voor zogenaamde 'nieuwkomers' op de Achterhoekse arbeidsmarkt. Het gaat dan om het, nog veelal onbenutte, arbeidspotentieel van asielmigranten. Maar ook om de inzet van arbeidsmigranten in de regio. Deze nieuwkomers in de regio vragen een andere focus bij de bemiddeling naar werk en begeleiding op de werkvloer. Taalvaardigheid en het omgaan met culturele verschillen zijn daarbij belangrijke

aandachtspunten. De ervaring en lessen die we opdoen met verschillende pilots (denk aan de pilot Snelle start asielzoekers en een pilot Startbanen voor jonge statushouders) en onderzoek (waaronder verkennend onderzoek naar een WIN-punt voor arbeidsmigranten) geven waardevolle input voor regionale koersbepaling op dit onderwerp.

C. Gericht werken aan een leven lang ontwikkelen in de regio.

De waarde van een leven lang ontwikkelen wordt breed erkend en onderschreven in onze regio. Het verhoogt arbeidsmarktkansen voor werkenden en werkzoekenden. Het vergroot de arbeidsproductiviteit en de duurzame inzetbaarheid van medewerkers in een organisatie. Dit alles heeft een positieve invloed op de arbeidsmarkt als geheel. We zitten in de arbeidsmarktregio zeker niet stil om een leven lang ontwikkelen te stimuleren. We doen onderzoek, zijn aangesloten bij (landelijke) kennisnetwerken en ondernemen verschillende activiteiten. Toch is er verbetering mogelijk. Ook rond dit thema kunnen minder versnippering en meer samenhang leiden tot een effectievere, completere aanpak. Een aanpak die bovendien structureel beklijft en minder afhankelijk is van incidentele financieringsbronnen. Samenwerking tussen alle partners in de regio is nodig om hierin tot succes te komen.

In 2025 zijn we begonnen met de ontwikkeling van een gedragen programma Leven lang ontwikkelen (LLO) voor de Achterhoek. Dit programma bestaat uit een strategisch koersdocument en een concreet uitvoeringsplan. Naar verwachting is het programma LLO begin 2026 gereed, waarna we starten met de uitvoering.

D. Faciliteren en verder professionaliseren van de regionale samenwerking.

Samenwerken gaat niet vanzelf. Een goede facilitering van overleggen en activiteiten geven een impuls aan de regionale samenwerking. In 2026 en de jaren daarna blijven we investeren in ondersteuning door het regionale programmabureau van de arbeidsmarktregio. Uiteraard doen we dit zo efficiënt mogelijk.

De doorontwikkeling en professionalisering van de regionale samenwerking betekent ook structurele borging van succesvolle werkwijzen in de regio. Dit blijkt lang niet altijd gemakkelijk. Denk bijvoorbeeld aan de borging van het Achterhoekse talentenfonds Opijver en de borging van de sluitende jongerenaanpak in een nieuw regionaal programma. Structurele borging van succesvolle werkwijzen vraagt om tijdig nadenken en voorsorteren op structurele inbedding in reguliere dienstverlening van partners en bijbehorende financieringsstromen.

In het kader van de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur starten we vanaf 1 januari 2026 met het regionaal beraad in de Achterhoek. Het regionaal beraad bouwt voort op de reeds bestaande regionale governance in de arbeidsmarktregio. In het regionaal beraad komen de het bestuur van het

Regionaal Werkbedrijf en de speerpuntgroep inclusieve arbeidsmarkt samen. De samenwerkingsafspraken voor het regionaal beraad worden begin 2026 bekrachtigd met de ondertekening van een convenant. Vanaf 2026 stelt het regionaal beraad jaarlijks het meerjarenplan met bijbehorende begroting voor de arbeidsmarktregio vast.

Bij het vormgeven van het meerjarenplan, projecten en andere activiteiten in de regio maken we steeds meer en beter gebruik van data en arbeidsmarktinformatie die in onze regio beschikbaar is. De komende jaren willen we hierin een verdere professionaliseringsslag maken. We zetten in op meer kennisdeling over beschikbare data en streven naar consensus over de interpretatie van die data. Ook maken we afspraken over welke data we gebruiken om de voortgang van de regionale ambities en doelen in ons meerjarenplan te monitoren. Waar nodig verzamelen we ontbrekende arbeidsmarktinformatie op relevante thema's uit het meerjarenplan. Een gedegen arbeidsmarktanalyse vormt belangrijke input voor de jaarlijkse herijking van het meerjarenplan van de arbeidsmarktregio. Maar bijvoorbeeld ook voor de voorgenomen herijking van de strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt.

In het kader van het professionaliseren van de regionale samenwerking blijven we inzetten op het op peil houden van organisatie- en uitvoeringskracht in de regio.

Ten slotte zetten we de komende jaren de beweging naar financiële ontschotting voort. Dit sluit aan bij de gewenste beweging van projectsturing naar programmasturing. Het maakt ons flexibeler in de inzet van financiële middelen voor inhoudelijke ambities. Niet de 'potjes' geld zijn leidend, maar de inhoudelijke doelen die we nastreven.

Financieel ontschotten is echter gemakkelijker gezegd dan gedaan. We moeten rekening houden met, soms zeer strenge, bestedings- en verantwoordingseisen. Financiële ontschotting vraagt daarom om een zorgvuldig proces en de juiste deskundigheid aan tafel.

2.2 Wat gaan we daarvoor doen?

In deze paragraaf vertalen we de centrale ambitie en 4 doelstellingen van het programma naar concrete acties voor in het jaar 2026 en de jaren erna.

Om overzicht te houden op alle doorlopende en voorgenomen activiteiten in de arbeidsmarktregio hanteren we de 3 programmalijnen:

- Van werkloosheid naar werk
- Van werk naar werk
- Iedereen doet mee!

Iedere programmalijn omvat een aantal projecten en activiteiten. Iedere programmalijn draagt bij aan de centrale doelstelling van het programma van de arbeidsmarktregio Achterhoek. De programmalijnen raken en overlappen elkaar

op onderdelen. Onderstaande tabel 1 geeft de invulling van activiteiten en projecten per programmalijn weer.

Tabel 1: Overzicht projecten / activiteiten per programmalijn

Programmalijn	Projecten / activiteiten
Van werkloosheid naar werk	- Herijken strategische agenda en uitvoeringsplan inclusieve arbeidsmarkt - Social return on investment (SROI) - Inclusieve technologie inclusief TINT Achterhoek en bovenregionale samenwerking in het kader van Gelrepact fase 2
Van werk naar werk	- Programma leven lang ontwikkelen (LLO) - Opijver inclusief pilot Compensatie leertijd voor zij-instromers bij omscholing
Iedereen doet mee	- Sluitende jongerenaanpak inclusief afronding Actieplan Achterhoekse jongeren 2.0 en afronding Borging ZEG Achterhoek - Regionale aanpak basisvaardigheden inclusief volwasseneneducatie - Migranten aan het werk inclusief regionaal actieplan Statushouders aan het werk, pilot Startbanen voor jonge statushouders, pilot Snelle start voor asielzoekers en regionale dienstverlening aan arbeidsmigranten (WIN-punt)

Er zijn ook regionale activiteiten die de afzonderlijke programmalijnen overstijgen. Deze activiteiten zijn gekoppeld aan het overkoepelende programma (zie tabel 2).

Tabel 2: Overzicht projecten / activiteiten op programmaniveau

Programma	Projecten / activiteiten
Programma arbeidsmarktregio Achterhoek	- Versterken van de regionale samenwerking inclusief regionaal investeringsbudget en Europese subsidies - Werkcentrum Achterhoek

Concrete acties per programmadoelstelling

We vertalen de 4 doelstellingen op programmaniveau uit paragraaf 2.1 in concrete acties. De programmadoelstellingen raken het totale programma. Daarom zijn ze niet toe te wijzen aan slechts één van de programmalijnen.

A. De inwoner centraal: ontschotste dienstverlening voor werkgevers, werkenden en werkzoekenden in de Achterhoek.

In de verschillende activiteiten en projecten die we in de arbeidsmarktregio uitvoeren, werken we zoveel mogelijk vanuit het inwoners- en ondernemersperspectief. Denk bijvoorbeeld aan de Sluitende jongerenaanpak en de pilot Startbanen voor jonge statushouders. Ook nieuwe projecten of activiteiten geven we zoveel mogelijk vorm volgens dit leidende principe.

In 2025 hebben we een basis gelegd voor een gedragen regionaal werkcentrum in onze arbeidsmarktregio. Dit vierden we medio juni 2025 met de [lancering van het Werkcentrum Achterhoek](#). Dit betekent niet dat de complete organisatie en dienstverlening nu al staan. De komende jaren bouwen we verder aan het Werkcentrum. Bijvoorbeeld aan de werkgeversdienstverlening, de samenhang met de lokale dienstverlening van alle partners en de verdere professionalisering van werkprocessen (denk aan gegevensdeling).

Voor de (door)ontwikkeling van de werkgeversdienstverlening in het Werkcentrum Achterhoek werken het huidige Werkgeversservicepunt Achterhoek van gemeenten en UWV, SBB en VNO-NCW in afstemming met de andere partners in de arbeidsmarktregio intensief samen. De samenwerking richt zich op het versterken van de kwaliteit, samenhang en toegankelijkheid van de dienstverlening aan werkgevers. We stellen gezamenlijk doelen vast, delen kennis en maken afspraken over de uitvoering van tactische prioriteiten. Door structureel overleg en afstemming ontstaat een integrale werkgeversbenadering die aansluit bij de behoeften van zowel werkgevers als werknemers. Een werkgeversbenadering die bijdraagt aan een toekomstbestendige arbeidsmarktinfrastructuur. We zetten in op een open en transparante samenwerking, waarin informatie-uitwisseling, gezamenlijke monitoring en het benutten van elkaars expertise centraal staan. Dit vormt de basis voor een uniforme en effectieve werkgeversdienstverlening binnen de regio.

B. Blijvende inzet op een inclusieve arbeidsmarkt.

De komende periode zetten we succesvolle activiteiten uit het Uitvoeringsplan inclusieve arbeidsmarkt voort. Waaronder TINT Achterhoek, de sluitende jongerenaanpak en de regionale aanpak om (digitale) basisvaardigheden te versterken.

De publieke werkgeversdienstverlening (Werkgeversservicepunt Achterhoek) krijgt vanaf 2026 een plek in het Werkcentrum Achterhoek. De komende periode zorgen we voor een zorgvuldige overdracht van de werkwijze en betrokken medewerkers. Regionale accountmanagers blijven inclusief ondernemerschap stimuleren, bijvoorbeeld door inclusieve bedrijfsscans. Ook continueren we de intensieve inzet op social return on investment (SROI).

In de tweede helft van 2026 herijken we de strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt. Daarbij hebben we onder andere aandacht voor nieuwkomers op de Achterhoekse arbeidsmarkt, waaronder asielmigranten en arbeidsmigranten.

C. Gericht werken aan een leven lang ontwikkelen in de regio.

In 2025 hebben we met elkaar gewerkt aan een strategisch koersdocument als basis voor een gedragen en samenhangende programmatische aanpak voor een leven lang ontwikkelen (LLO) in de Achterhoek. De strategische koers vertalen we momenteel naar een concreet uitvoeringsplan. Naar verwachting is deze begin 2026 gereed. We markeren die mijlpaal met het eerste regionale LLO-festival in februari 2026. Dit wordt het startschot voor de gezamenlijke uitvoering van het ontwikkelde programma Leven lang ontwikkelen in de Achterhoek in de komende jaren.

Onder deze doelstelling is het samenspel tussen de ontwikkelingen in de arbeidsmarktregio en diverse (landelijke) sectorale ontwikkelingen van belang. De arbeidsmarkttuitdagingen in de Achterhoek vragen om regionaal verankerde én sectorspecifieke oplossingen. Daarom versterken we de verbinding tussen (landelijke) sectorale agenda's en aanpakken en de regionale uitvoering. De vakbonden en werkgevers(vertegenwoordigers) hebben hierin een belangrijke rol aan de regionale overlegtafels. Maar ook zijn zij mede-eigenaar in de uitvoering van regionale activiteiten. Per onderwerp maken we hierover concrete afspraken. Bijvoorbeeld in het kader van de landelijke SLIM-scholingssubsidieregeling.

Heel 2025 is er flink gelobbyd, onderzoek gedaan onder werkgevers en intensief gesproken met partners binnen en buiten de regio over de borging van het Achterhoekse scholingsfonds Opijver. Met resultaat! De dienstverlening van Opijver blijft overeind. De regionale partners hebben hun commitment ten aanzien van de continuering van de dienstverlening van Opijver bekrachtigd. Dus ook in 2026 helpen we inwoners verder in hun ontwikkeling richting een kansrijk beroep met informatie, advies en scholingsvouchers.

D. Faciliteren en verder professionaliseren van de regionale samenwerking.

Structurele activiteiten van het programmabureau zijn;

- de coördinatie van ons regionale programma,
- het faciliteren van regionale overleggen, waaronder het regionaal beraad,
- de inzet van regionale beleidscapaciteit voor verbinding, samenhang en kennisdeling,
- de regio voorzien van een transparante financiële huishouding, waaronder het beheer van het regionaal investeringsbudget,
- coördinatie van Europese subsidies en
- het verzorgen van regionale communicatie en kennisdeling.

Naast de structurele activiteiten van het programmabureau besteden we de komende periode extra aandacht aan de volgende zaken:

- Onderlinge kennismaking, verbinding en samenwerking.
- Professionalisering van het gebruik van data en arbeidsmarktinformatie.
- Afspraken over inzet van medewerkers in een netwerkorganisatie.
- Financieel ontschotten: regionaal investeringsbudget.

Onderlinge kennismaking, verbinding en samenwerking

Met het oog op de vorming van het regionaal beraad en de verwachte bestuurswissels in de eerste helft van 2026 investeren we de komende periode extra in onderlinge kennismaking, verbinding en samenwerking op regionale schaal. We werken samen met verschillende typen partijen, met verschillende werkwijzen, belangen en capaciteiten. Elkaar goed (blijven) leren kennen vergroot het wederzijds begrip en helpt om dezelfde 'taal' te spreken bij gezamenlijke doelstellingen. Dit geldt zowel op bestuurlijk, als op beleids- en uitvoerend niveau.

Afspraken over inzet van medewerkers in een netwerkorganisatie

Bij samenwerking in een netwerkorganisatie horen heldere afspraken over de inzet van medewerkers voor gezamenlijke activiteiten. Continuïteit én flexibiliteit in de personele bezetting zijn van belang. Net als duidelijkheid over de bekostiging en de aansturing van medewerkers. In 2025 zijn we niet toegekomen aan dit actiepunt. De komende periode maken we alsnog samen afspraken over de inzet van medewerkers voor regionale activiteiten. We verkennen daarbij de (on)mogelijkheden en randvoorwaarden van een pool van projectleiders in de arbeidsmarktregio.

Financieel ontschotten: regionaal investeringsbudget

Een regionaal investeringsbudget voor de arbeidsmarktregio is sinds 2024 onderdeel van de begroting van de arbeidsmarktregio. In het investeringsbudget verzamelen we vrij besteedbaar, regionaal budget dat (nog) geen specifieke bestemming kent. Het kan ook gaan om onbenut restant budget dat vrijvalt na het einde van een projectperiode. Het investeringsbudget is bedoeld voor regionale activiteiten die aansluiten bij het programma van de arbeidsmarktregio. Denk aan de financiering van onderzoek, ontwikkeling van beleid, projectontwerp en experimentele uitvoering.

Besluitvorming over de inzet van het regionale investeringsbudget loopt via de reguliere regionale governance van de arbeidsmarktregio. Via het partneroverleg en het regionaal beraad met formele besluitvorming door het college van burgemeester en wethouders van centrumgemeente Doetinchem.

We werken aan een afwegingskader dat handvatten biedt bij besluitvorming over de inzet van het regionaal investeringsbudget voor specifieke activiteiten. Naar verwachting kunnen we een concept afwegingskader in het eerste kwartaal van 2026 voorleggen aan de regionale overleggen.

2.3 Welke investering is daar voor nodig?

Tabel 3 geeft inzicht in de financiële middelen van het totale programma in de jaren 2026 tot en met 2029. Het is een optelsom van de begroting van de verschillende programmaonderdelen, inclusief de onderliggende begrotingen per project/activiteit.

Let op: Bij sommige projecten is er sprake van overlap in budgetten. Bijvoorbeeld bij het Werkcentrum Achterhoek. Hier is sprake van overlap met de begroting van het Versterken van de regionale samenwerking in de arbeidsmarktregio.

Tabel 3: Programmabegroting 2026 - 2029 arbeidsmarktregio Achterhoek

Programmalijnen	2025	2026			2027		
	Geprognosticeerde eindsaldo	Baten	Lasten	Geprognosticeerde eindsaldo	Baten	Lasten	Geprognosticeerde eindsaldo
Programma arbeidsmarktregio Achterhoek	3.203.619	3.986.830	3.526.470	3.663.979	2.993.718	2.895.743	3.761.954
Van werkloosheid naar werk	67.200	25.000	109.000	-16.800	41.800	25.000	-
Van werk naar werk	-454.300	3.005.210	3.080.400	-529.490	2.228.925	2.699.600	-1.000.165
Iedereen doet mee	1.990.640	1.852.400	3.643.640	199.400	377.900	75.000	502.300
Totaal	4.807.159	8.869.440	10.359.510	3.317.089	5.642.343	5.695.343	3.264.089

Programmalijnen	2028			2029		
	Baten	Lasten	Geprognosticeerde eindsaldo	Baten	Lasten	Geprognosticeerde eindsaldo
Programma arbeidsmarktregio Achterhoek	4.031.275	3.804.175	3.989.054	3.125.100	3.271.400	3.842.754
Van werkloosheid naar werk	-	-	-	-	-	-
Van werk naar werk	1.060.165	60.000	-	-	-	-
Iedereen doet mee	192.900	75.000	620.200	245.200	75.000	790.400
Totaal	5.284.340	3.939.175	4.609.254	3.370.300	3.346.400	4.633.154

Aanvullend schetst tabel 4 hieronder een meer gedetailleerde samenvatting van de begrotingen per project/activiteit in iedere programmalijn en het overkoepelende programma.

Tabel 4: Samenvatting begrotingen 2026 - 2029 per project / activiteit (deel 1 van 2)

Programmalijnen		2025	2026			2027		
		Geprognost-iceerde eindsaldo	Baten	Lasten	Geprognost-iceerde eindsaldo	Baten	Lasten	Geprognost-iceerde eindsaldo
Programma arbeidsmarktregio Achterhoek								
§ 3.1	Versterken regionale samenwerking arbeidsmarktregio	1.787.349	2.435.400	952.425	3.270.324	1.765.400	1.526.198	3.509.526
§ 3.1	Europese subsidies	545.043	1.416.430	1.716.545	244.928	491.845	484.345	252.428
§ 3.2	Werkcentrum Achterhoek	871.227	135.000	857.500	148.727	736.473	885.200	-
Van werkloosheid naar werk								
§ 3.3	Herijken strategische agenda en uitvoeringsplan inclusieve arbeidsmarkt	-	25.000	25.000	-	25.000	25.000	-
§ 3.4	Social return on investment (SROI)	-			-			-
§ 3.5	Inclusieve technologie	67.200		84.000	-16.800	16.800		-
Van werk naar werk								
§ 3.6	Programma Leven lang ontwikkelen	10.100	-	14.300	-4.200	9.200	5.000	-
§ 3.7	Opijver Fase 2	-944.200	964.200	20.000	-			-
§ 3.7	Opijver Fase 3	-	2.041.010	2.566.300	-525.290	2.219.725	2.694.600	-1.000.165
§ 3.7	Pilot compensatie leertijd zij-instromers bij omscholing	479.800		479.800	-			-
Iedereen doet mee								
§ 3.8	Afronding Actieplan Achterhoekse jongeren 2.0 en ZEG Achterhoek	1.082.000	-	1.082.000	-			-
§ 3.8	Van school naar duurzaam werk	-	75.000	75.000	-	75.000	75.000	-
§ 3.9	Regionale aanpak basisvaardigheden	352.700	125.400	465.900	12.200	117.900		130.100
§ 3.9	Volwasseneneducatie	-	1.014.000	1.014.000	-			-
§ 3.10	Migranten aan het werk	-	60.000	60.000	-			-
§ 3.10	Regionaal actieplan statushouders aan het werk	142.400	137.000	407.200	-127.800			-127.800
§ 3.10	Pilot Startbanen voor jonge statushouders	-	256.000	256.000	-			-
§ 3.10	Pilot Snelle start voor asielzoekers	283.540		283.540	-			-
§ 3.10	Regionale dienstverlening aan arbeidsmigranten (WIN-punt)	130.000	185.000	-	315.000	185.000		500.000
	Totaal	4.807.159	8.869.440	10.359.510	3.317.089	5.642.343	5.695.343	3.264.089

Tabel 4: Samenvatting begrotingen 2026 - 2029 per project / activiteit (deel 2 van 2)

Programmalijnen		2028			2029		
		Baten	Lasten	Geprognosticeerde eindsaldo	Baten	Lasten	Geprognosticeerde eindsaldo
Programma arbeidsmarktregio Achterhoek							
§ 3.1	Versterken regionale samenwerking arbeidsmarktregio	1.939.900	1.712.800	3.736.626	1.681.600	1.777.900	3.640.326
§ 3.1	Europese subsidies	1.177.275	1.177.275	252.428	500.000	550.000	202.428
§ 3.2	Werkcentrum Achterhoek	914.100	914.100	-	943.500	943.500	-
Van werkloosheid naar werk							
§ 3.3	Herijken strategische agenda en uitvoeringsplan inclusieve arbeidsmarkt			-			-
§ 3.4	Social return on investment (SROI)			-			-
§ 3.5	Inclusieve technologie			-			-
Van werk naar werk							
§ 3.6	Programma Leven lang ontwikkelen			-			-
§ 3.7	Opijver Fase 2			-			-
§ 3.7	Opijver Fase 3	1.060.165	60.000	-			-
§ 3.7	Pilot compensatie leertijd zij-instromers bij omscholing						-
Iedereen doet mee							
§ 3.8	Afronding Actieplan Achterhoekse jongeren 2.0 en ZEG Achterhoek			-			-
§ 3.8	Van school naar duurzaam werk	75.000	75.000	-	75.000	75.000	-
§ 3.9	Regionale aanpak basisvaardigheden	117.900		248.000			248.000
§ 3.9	Volwasseneneducatie			-			-
§ 3.10	Migranten aan het werk			-			-
§ 3.10	Regionaal actieplan statushouders aan het werk			-127.800	170.200		42.400
§ 3.10	Pilot Startbanen voor jonge statushouders			-			-
§ 3.10	Pilot Snelle start voor asielzoekers			-			-
§ 3.10	Regionale dienstverlening aan arbeidsmigranten (WIN-punt)			500.000			500.000
	Totaal	5.284.340	3.939.175	4.609.254	3.370.300	3.346.400	4.633.154

3. Uitvoeringsplan arbeidsmarktregio Achterhoek

In dit hoofdstuk presenteren we de concrete projecten en activiteiten die voortkomen uit het strategische programma. Dit doen we langs de 3 programmalijnen:

- Van werkloosheid naar werk
- Van werk naar werk
- Iedereen doet mee!

De activiteiten en projecten binnen een programmalijn clusteren we op thema. Zo ontstaat er een gecomprimeerd en samenhangend overzicht van de acties die we in de regio samen ondernemen. Samen vormt dit het uitvoeringsplan van de arbeidsmarktregio voor de komende jaren. Voor ieder cluster van activiteiten en projecten geven we, waar mogelijk, zowel een beleidsinhoudelijke, als een financiële vooruitblik naar de jaren 2026 tot en met 2029.

Net als het programma, zijn ook de verschillende onderdelen in het uitvoeringsplan opgebouwd langs de volgende drie vragen:

- *Wat willen we met elkaar bereiken? (ambities / doelstellingen)*
- *Wat gaan we daar voor doen? (activiteiten)*
- *Welke investering is daar voor nodig? (inzet financiële middelen)*

De inhoudelijke en financiële onderdelen in het uitvoeringsplan zijn opgesteld door de projectleiders, programma adviseurs en programmacoördinator in de arbeidsmarktregio. De projectbegrotingen zijn onder andere gebaseerd op onderliggende (vastgestelde) projectplannen en ervaringen uit de voorgaande (project)periode. De financieel adviseur van centrumgemeente Doetinchem zorgde voor begeleiding en advies bij de projectbegrotingen.

We starten dit hoofdstuk met de activiteiten op programmaniveau; het versterken van de regionale samenwerking en het Werkcentrum Achterhoek. Vervolgens gaan we in op de geclusterde projecten en activiteiten in de 3 programmalijnen.

PROGRAMMA ARBEIDSMARKTREGIO ACHTERHOEK

3.1 Versterken van de regionale samenwerking

Zoals benoemd in hoofdstuk 2 bouwen we de komende jaren verder op een stevig fundament van samenwerking in de arbeidsmarktregio. In deze paragraaf vatten we samen hoe we de samenwerking in de arbeidsmarktregio versterken om daarmee bij te dragen aan het realiseren van de doelstellingen en activiteiten op programmaniveau.

Wat willen we bereiken?

Onze regionale ambitie blijft overeind. Een verbetering van de match tussen vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt staat centraal. Dit is, in de huidige en toekomstige krappe arbeidsmarkt, een uitdagende opdracht.

Zoals geschetst in hoofdstuk 2 richten we ons de komende jaren op 4 doelstellingen:

- De inwoner centraal: meer ontschotte dienstverlening voor werkgevers, werkenden en werkzoekenden in de Achterhoek.
- Blijvende inzet op een inclusieve arbeidsmarkt.
- Gericht werken aan een leven lang ontwikkelen in de regio.
- Faciliteren en verder professionaliseren van de regionale samenwerking.

Wat gaan we daar voor doen?

Om bovengenoemde doelstellingen te realiseren, zetten we in op de volgende activiteiten:

- We werken op basis van dit **meerjarenplan** aan onze regionale ambities.
- We **professionaliseren het gebruik van data en arbeidsmarktinformatie** in de regio. Deze arbeidsmarktinformatie en de bijbehorende arbeidsmarktanalyse vormt de basis voor de jaarlijkse herijking van het meerjarenplan van de arbeidsmarktregio.
- We geven uitvoering aan de **regionale activiteiten en projecten**, zoals opgenomen in hoofdstuk 3. Waaronder de doorontwikkeling van het Werkcentrum Achterhoek en de start van de uitvoering van het programma Leven lang ontwikkelen.
- We zetten in op de **borging van succesvolle werkwijzen** die we met elkaar ontwikkelen. Bijvoorbeeld vanuit de pilot Snelle start asielzoekers naar werk. En we werken verder aan een structurele inrichting van het Achterhoekse talentenfonds Opijver.
- We doen ervaring op met de doorontwikkelde governance van de arbeidsmarktregio in het **regionaal beraad**.
- We blijven investeren in de **bovenregionale samenwerking**. We evalueren de samenwerking met de provincie Gelderland en de andere Gelderse arbeidsmarktregio's via het **Gelrepact**. Waar nodig sturen we bij op de (wijze van) samenwerking in dit verband.

Ook intensiveren we de **samenwerking met sectoren in het kader van de SLIM-scholingssubsidieregeling**. Dit doen we in 2026 met de sectoren groen en installatiewerk. En hopelijk vervolgens ook met andere sectoren, zoals zorg en welzijn, andere technische branches en het onderwijs. De lessen en ervaringen uit het eerdere regionale project Praktijkwijs nemen we mee. En uiteraard zoeken we in de samenwerking zoveel mogelijk aansluiting bij ons regionale scholingsfonds Opijver, ontschotte dienstverlening via het Werkcentrum Achterhoek en het uitvoeringsplan van het programma leven lang ontwikkelen.

- We continueren de structurele activiteiten van het **programmabureau** van de arbeidsmarktregio. Denk aan het faciliteren van de regionale overleggen, regionale beleidscapaciteit, kennisdeling, een transparante financiële administratie en verantwoording en communicatie. Met het oog op de vorming van het regionaal beraad en de verwachte bestuurswissels in de eerste helft van 2026 investeren we de komende periode vanuit het programmabureau extra in onderlinge kennismaking, verbinding en samenwerking op regionale schaal.
- We maken regionaal **afspraken over de inzet van medewerkers** in de netwerksamenwerking in de arbeidsmarktregio.
- We continueren de financiële ontschotting middels het **regionaal investeringsbudget** van de arbeidsmarktregio. We komen tot een afwegingskader als leidraad bij de inzet van middelen uit dit budget. Daarnaast streven we naar een hogere frequentie van de financiële rapportages. Bijvoorbeeld per kwartaal of halfjaar. En we vullen het meerjarenplan van de arbeidsmarktregio aan met een risicoparagraaf.

Europese subsidies

Om de regionale dienstverlening aan inwoners en ondernemers in de arbeidsmarktregio Achterhoek te versterken, maken we gebruik van Europese subsidies. We zetten de Europese subsidies in om onze inhoudelijke ambities en activiteiten op regionale schaal, financieel te ondersteunen.

In 2026 en de jaren daarna hebben we te maken met 4 verschillende Europese subsidies;

- ESF+ actieve inclusie: gericht op het naar werk begeleiden van Achterhoekse inwoners. Zowel pro- en vso-scholen, als gemeenten in de arbeidsmarktregio kunnen hier een beroep op doen. De verantwoording en afrekening van de 1^e tranche voor gemeenten vond eind 2025 plaats. De verantwoording en afrekening van de 2^e tranche voor gemeenten volgt in 2026. En in december 2025 wordt de aanvraag voor de 3^e tranche voor gemeenten ingediend (looptijd tot eind 2027). In tegenstelling tot eerdere jaren richt deze aanvraag zich niet meer (gedeeltelijk) op de dienstverlening van Opijver. De dienstverlening van Opijver wordt meegenomen in de subsidie ESF+ sectoren (zie hieronder). Voor de pro- en vso-scholen vindt de verantwoording en afrekening van de ESF+ actieve inclusie subsidie voor de schooljaren 2023-2025 begin 2026

plaats. De uitvoering voor de schooljaren 2025-2028 loopt de komende jaren door.

- ESF+ sociale inclusie: gericht op het meedoen en ontwikkelen van Achterhoekse inwoners voor wie betaald werk nog niet haalbaar is. Gemeenten in de arbeidsmarktregio kunnen hier een beroep op doen. De verantwoording en financiële afrekening van de 1^e tranche van deze ESF+ subsidie volgt in 2026. Een 2e tranche is in het najaar van 2025 aangevraagd (looptijd tot eind 2027).
- ESF+ sectoren: gericht op de scholing en begeleiding van mensen om hun positie op de arbeidsmarkt te verbeteren. Opleidingsfondsen of samenwerkingsverbanden waarin werkgevers én werknemers vertegenwoordigd zijn, kunnen hier een beroep op doen. De 1e tranche is ingevuld met activiteiten van Opijver en loopt eind 2025 af. Verantwoording en afrekening volgen in 2026. Een aanvraag voor de 2e tranche van de ESF+ sectoren subsidie is in voorbereiding en wordt wederom ingevuld met activiteiten van Opijver.
- ESF+ voor migranten (statushouders, Oekraïense ontheemden en arbeidsmigranten): om nieuwkomers meer mee te laten doen in de maatschappij en op de arbeidsmarkt. Samen met de beleidsgroep inburgering bereidt de regiocoördinator statushouders naar werk deze subsidieaanvraag voor. Naar verwachting dienen we deze begin 2026 in. De subsidieperiode loopt tot medio 2028.

We faciliteren de coördinatie, uitvoering en verantwoording van de Europese subsidies met ons regionale subsidiebureau. Gelet op de positieve ervaringen en een steeds betere inzet van Europese subsidiegelden in de regio, continueren we de inzet van het regionaal subsidiebureau de komende jaren. Op basis van een regionale inkoopprocedure is de opdracht voor de bemensing van het regionaal subsidiebureau in 2023 gegund aan Aavas. Na een evaluatie van de samenwerking is de overeenkomst eind 2024 met 2 jaar verlengd. In 2026 evalueren we de samenwerking met Aavas opnieuw.

Welke investering is daar voor nodig?

De tabel op de volgende pagina vat samen welke financiële inzet de komende jaren nodig is om de regionale samenwerking in de arbeidsmarktregio te versterken.

Regionaal investeringsbudget

De bovenste en onderste regel in de tabel geven het ontschot, regionaal investeringsbudget van de arbeidsmarktregio weer aan respectievelijk het begin en einde van ieder kalenderjaar. In het regionaal investeringsbudget verzamelen we vrij besteedbaar, regionaal budget dat (nog) geen specifieke bestemming kent en/of onbenut restant budget dat vrijvalt na het einde van een project(periode). Besluitvorming over de inzet van het regionale investeringsbudget loopt via de reguliere regionale governance van de arbeidsmarktregio; via het partneroverleg en het regionaal beraad. Op basis van een (zeer) dringend advies volgt formele besluitvorming over de inzet van deze

middelen door het college van burgemeester en wethouders van centrumgemeente Doetinchem als budgetbeheerder.

Project: <i>Versterken regionale samenwerking arbeidsmarktregio Achterhoek</i>		2026		2027		2028		2029	
Regionaal investeringsbudget (budget per 1 januari / begin kalenderjaar)		€	1.787.349	€	3.270.324	€	3.509.526	€	3.736.626
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
	<u>Versterken regionale samenwerking arbeidsmarktregio</u>								
1	Structurele rijksbijdrage versterken regionale samenwerking	€ 648.500		€ 648.500		€ 648.500		€ 648.500	
2	Incidenteel impulsbudget meerjarenplan arbeidsmarktregio Achterhoek	€ 827.300		€ 1.116.900		€ 1.291.400		€ 1.033.100	
3	Bijdrage vanuit Gelrepact (fase 2) voor (boven) regionale samenwerking	€ 7.000							
4	Programmacoördinatie		€ 157.125		€ 165.125		€ 173.500		€ 182.375
5	Programmaondersteuning en regionale beleids capaciteit		€ 148.000		€ 155.550		€ 163.475		€ 171.775
6	Procesondersteuning regionaal beraad en partneroverleg		€ 54.875		€ 57.725		€ 60.700		€ 63.800
7	Communicatie		€ 75.625		€ 79.425		€ 83.450		€ 87.675
8	Extra momenten financiële verantwoording		€ 75.000		€ 75.000		€ 75.000		€ 75.000
9	Kennisdeling, training en teambuilding		€ 20.000		€ 20.500		€ 21.000		€ 21.500
10	Professionalisering (o.a. gebruik arbeidsmarkt informatie en arbeidsmarkt analyse, inzet medewerkers in netwerksamenwerking)		€ 40.000		€ 42.000		€ 44.100		€ 46.300
11	Structurele investering in gidsen Werkcentrum Achterhoek		€ 135.000		€ 135.000		€ 135.000		€ 135.000
12	Bijdrage kernteamlidmaatschap Impact Oost		€ 5.200		€ 5.300		€ 5.400		€ 5.500
13	Onvoorzien		€ 31.800		€ 33.000		€ 34.300		€ 35.700
	<u>Regionaal investeringsbudget</u>								
14	Restantbudget Actieplan Achterhoekse Jongeren 2.0	€ 952.600							
15	Incidentele bijdrage Werkcentrum Achterhoek		€ -		€ 601.473		€ 779.100		€ 808.500
16	Herijking strategische agenda en uitvoeringsplan inclusieve arbeidsmarkt		€ 25.000		€ 25.000	PM	PM	PM	PM
17	Samenwerking met sectoren rond SLIM-regeling		€ 124.800		€ 131.100		€ 137.775		€ 144.775
18	Uitvoeringsplan programma leven lang ontwikkelen		PM		PM		PM		PM
19	Migranten aan het werk		€ 60.000		PM		PM		PM
Totaal		€ 2.435.400	€ 952.425	€ 1.765.400	€ 1.526.198	€ 1.939.900	€ 1.712.800	€ 1.681.600	€ 1.777.900
Saldo begrote baten en lasten		€	1.482.975	€	239.202	€	227.100	€	-96.300
Regionaal investeringsbudget (budget per 31 december / einde kalenderjaar)		€	3.270.324	€	3.509.526	€	3.736.626	€	3.640.326
<i>Niet-gereserveerd regionaal investeringsbudget</i>		€	2.951.043	€	3.302.026	€	3.514.126	€	3.417.826
<i>Gereserveerd voor garantstelling Europese subsidies</i>		€	319.281	€	207.500	€	222.500	€	222.500

Toelichting op de meerjarenbegroting van het versterken van de regionale samenwerking:

Het verwachte restant budget Versterken regionale samenwerking arbeidsmarktregio eind 2025 wordt in 2026 onderdeel van het regionaal investeringsbudget. De bovenste en onderste regel van de tabel geven de stand van het regionaal investeringsbudget weer per begin en einde van ieder jaar.

1. Structurele, jaarlijkse rijksbijdrage voor versterking van de regionale samenwerking via decentralisatie uitkering. Dit bedrag wordt vooralsnog niet geïndexeerd door het rijk, waardoor in de loop der jaren een beroep moet worden gedaan op het regionaal investeringsbudget om de kosten van het totale programma van de arbeidsmarktregio (inclusief de bemensing van het programmabureau zoals weergegeven onder 4, 5 en 6) te kunnen blijven dekken.
2. Incidenteel impulsbudget dat de arbeidsmarktregio de komende jaren van het rijk ontvangt voor de uitvoering van het meerjarenplan van de arbeidsmarktregio. Dit budget is beschikbaar gesteld als tijdelijke impuls en neemt na 2028 af over de daarop volgende jaren.
3. Vanuit het Gelrepact fase 2 ontvangen we in 2026 een bijdrage van €7.000,- voor het versterken van de (boven)regionale samenwerking.
6. Procesondersteuning en facilitering van partneroverleg en regionaal beraad.
7. Inzet communicatiemedewerker en -adviseur, vormgeving, onderhoud website, webinars en ander communicatiemateriaal.
8. Op verzoek van de partners zetten we extra capaciteit in om de frequentie van de financiële verantwoording te verhogen. We gaan daarbij uit van gemiddeld 16 uur per week voor het totale meerjarenplan.
9. Organisatie van kennisbijeenkomsten en teambuildingsactiviteiten ter versterking van de regionale samenwerking. Met in 2026 extra aandacht voor onderlinge kennismaking na de verwachte bestuurswissels.
10. Inschakelen van expertise bij professionalisering van de regionale samenwerking. De komende jaren gericht op het professionaliseren van het gebruik van arbeidsmarktinformatie, data en bijbehorende arbeidsmarktanalyse als basis voor de meerjarenagenda van de arbeidsmarktregio. En op het maken van afspraken over de regionale inzet van medewerkers in een netwerksamenwerking.
11. Structurele investering in de gidsen van het Werkcentrum Achterhoek. Het bedrag is gebaseerd het budget van €135.000 dat volgens het ministerie van SZW bedoeld is voor de inzet van gidsen in het Werkcentrum namens de gemeenten in de arbeidsmarktregio. Dit bedrag wordt jaarlijks niet geïndexeerd.

12. Bijdrage voor het kernteamlidmaatschap van arbeidsmarktregio Achterhoek aan Impact Oost in het kader van social return on investment (zie paragraaf 3.4).
13. Onvoorzien is circa 5% van de totaal begrote lasten per jaar.

Onder de subkop Regionaal investeringsbudget geven we de verwachte toerekeningen en uitnames in de komende jaren weer. Restantbudgetten van aflopende projecten worden, waar mogelijk, toegevoegd aan het regionaal investeringsbudget.

14. Het verwachte restantbudget van het Actieplan Achterhoekse jongeren 2.0 wordt medio 2026 (na afronding van het Actieplan Achterhoekse jongeren 2.0, zie paragraaf 3.8) toegevoegd aan het regionaal investeringsbudget van de arbeidsmarktregio.
15. Conform de meerjarenbegroting van Werkcentrum Achterhoek (zie paragraaf 3.2) ramen we de komende jaren een bijdrage uit het regionaal investeringsbudget.
16. Voor de herijking van de strategische agenda en het uitvoeringsplan inclusieve arbeidsmarkt ramen we een bijdrage van €50.000,- verspreid over de jaren 2026 en 2027 (zie paragraaf 3.3). Mogelijk is ook voor de uitvoeringsfase in 2027 en verder een bijdrage uit het regionaal investeringsbudget gewenst. Vandaar de PM-posten in 2028 en 2029 in de tabel.
17. In 2026 starten we met de uitvoering van de SLIM-scholingssubsidieregeling met de sectoren groen en installatietechniek. We verwachten dat hiervoor aanvullende inzet nodig is vanuit de regio om de samenwerking met beide sectoren op te starten. De vorm en inhoud van de samenwerking in de sectoren groen en installatietechniek krijgt vanaf 2026 vorm. Mogelijk volgen er in 2026 en de jaren daarna ook samenwerkingen met andere sectoren. Daarom is de aanvullende inzet meerjarig geraamd.
18. In het najaar van 2025 en het voorjaar van 2026 vertalen we de strategische koers van het programma Leven lang ontwikkelen in de Achterhoek naar een concreet uitvoeringsplan (zie paragraaf 3.6). Mogelijk is ook voor de uitvoeringsfase in 2026 en verder een bijdrage uit het regionaal investeringsbudget gewenst. Vandaar de PM-posten in de jaren 2026 tot 2029 in de tabel.
19. Inzet van een procesbegeleider om met de partners in de arbeidsmarktregio te komen tot een samenhangende, integrale aanpak gericht op Migranten aan het werk (zie paragraaf 3.10).

In de onderste regel van de tabel is zichtbaar gemaakt dat een deel van het regionaal investeringsbudget jaarlijks gereserveerd is. Dit is voor de afgesproken garantstellingen voor de Europese subsidies (waaronder ESF+ sociale inclusie en

ESF+ sectoren voor Opijver). De gereserveerde bedragen zijn mogelijk nodig in het geval we onvoldoende subsidie realiseren om reeds gemaakte kosten te dekken. Uiteraard proberen we tijdens de uitvoeringsperiodes van de Europese subsidies het risico op dergelijke onderrealisatie zo klein mogelijk te houden. Wanneer we voldoende subsidie realiseren om de gemaakte kosten te dekken, vervalt de garantstelling en valt het gereserveerde bedrag weer vrij in het regionaal investeringsbudget van de arbeidsmarktregio.

Europese subsidies

De onderstaande tabel vat samen welke financiële inzet we verwachten rond de diverse Europese subsidies.

Project: Europese subsidies		2026		2027		2028		2029	
Budget per 1 januari		€	545.043	€	244.928	€	252.428	€	252.428
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
1	ESF+ actieve inclusie 2e tranche gemeenten: subsidievaststelling	€ 600.200							
2	ESF+ actieve inclusie 2e tranche gemeenten: afrekening		€ 550.200						
3	ESF+ actieve inclusie 3e tranche gemeenten: subsidievaststelling					€ 443.300			
4	ESF+ actieve inclusie 3e tranche gemeenten: afrekening						€ 393.300		
5	ESF+ actieve inclusie pro vso scholen schooljaar 2023-2025: afrekening		€ 300.115						
6	ESF+ actieve inclusie pro vso scholen schooljaar 2025-2028: subsidievaststelling							€ 329.800	
7	ESF+ actieve inclusie pro vso scholen schooljaar 2025-2028: afrekening								€ 329.800
8	ESF+ sociale inclusie 1e tranche: subsidievaststelling			€ 175.000					
9	ESF+ sociale inclusie 1e tranche: onkostenvergoeding aan Montferland				€ 7.500				
10	ESF+ sociale inclusie 1e tranche: inzet gerealiseerde subsidie voor regionaal project				€ 110.000				
11	ESF+ sociale inclusie 2e tranche: subsidievaststelling					€ 205.900			
12	ESF+ sociale inclusie 2e tranche: onkostenvergoeding uitvoerende gemeenten						€ 22.500		
13	ESF+ sociale inclusie 2e tranche: inzet gerealiseerde subsidie voor regionaal project						€ 183.400		
14	ESF+ sectoren 1e tranche: subsidievaststelling	€ 605.000							
15	ESF+ sectoren 1e tranche: inzet gerealiseerde subsidie voor Opijver		€ 605.000						
16	ESF+ sectoren 2e tranche: subsidievaststelling	€ 211.230		€ 316.845		€ 528.075			
17	ESF+ sectoren 2e tranche: inzet gerealiseerde subsidie voor Opijver		€ 211.230		€ 316.845		€ 528.075		
18	ESF+ migranten: subsidievaststelling							€ 170.200	
19	ESF+ migranten: afrekening								€ 170.200
20	Advies en begeleiding door regionaal subsidiebureau Europese subsidies		€ 50.000		€ 50.000		€ 50.000		€ 50.000
Totaal		€ 1.416.430	€ 1.716.545	€ 491.845	€ 484.345	€ 1.177.275	€ 1.177.275	€ 500.000	€ 550.000
Saldo begrote baten en lasten		€	-300.115	€	7.500	€	-	€	-50.000
Budget per 31 december		€	244.928	€	252.428	€	252.428	€	202.428

Toelichting op de meerjarenbegroting van de Europese subsidies:

In de begroting veronderstellen we steeds volledige realisatie van de aangevraagde subsidies. De daadwerkelijke realisatie is afhankelijk van de verantwoording van de aangevraagde subsidie en de beoordeling daarvan door het ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid (SZW).

2. Bij de afrekening van de ESF+ actieve inclusie 2^e tranche gaat een bedrag van €52.500,- naar Opijver (fase 2), uitgaand van volledige subsidierealisatie.

3.2 Werkcentrum Achterhoek

Wat willen we bereiken?

De ambitie is om in de Achterhoek een arbeidsmarktinfrastructuur te ontwikkelen waarin werkgevers, werkzoekenden en werkenden tijdig en eenvoudig toegang krijgen tot passende ondersteuning op het gebied van werk, scholing en loopbaanontwikkeling. In navolging van het vormen van één regionaal punt voor werkgevers moet dit ook gelden voor werkenden en werkzoekenden in de Achterhoek.

De doelstelling is: meer mensen duurzaam aan het werk in de Achterhoek. We zien in veel sectoren in de Achterhoek arbeidsmarktkrapte en die krapte houdt de komende jaren aan. Tegelijkertijd is er in de Achterhoek nog veel talent onbenut. Het Werkcentrum probeert deze mensen te bereiken en in beweging te laten komen. Werkcentrum Achterhoek helpt inwoners, werkenden, scholieren en werkgevers om die stap te zetten. Persoonlijk, onafhankelijk en praktisch. Zodat vraag en aanbod op de arbeidsmarkt elkaar snel en goed weten te vinden.

Het Werkcentrum streeft naar verbetering van dienstverlening aan werkgevers, werkenden en werkzoekenden tijdens werk of in de ontwikkeling naar (ander) werk. De huidige dienstverlening in de regio is versnipperd en nog onvoldoende ontschot. Het Werkcentrum wil een laagdrempelige toegangspoort zijn, die online, fysiek en telefonisch te bereiken is voor alle vragen op het terrein van werk, scholing en loopbaanontwikkeling.

Voor werkenden fungeert het Werkcentrum Achterhoek als gids, bemiddelaar en onafhankelijke toegangspoort om de volgende stap te zetten. Hierbij helpt het Werkcentrum de doelgroep om hun volgende stappen concreet te maken, inzicht te bieden in kansen en hen te verbinden met geschikte scholing, netwerken en werkgevers. Het Werkcentrum biedt ondersteuning bij ontwikkeling en loopbaanplanning.

Het Werkcentrum helpt werkzoekenden hun vragen te verduidelijken, inzicht te krijgen in de mogelijkheden op de arbeidsmarkt en deze te koppelen aan een netwerkpartner die ze begeleidt om stap voor stap richting passend werk te gaan. Het Werkcentrum richt zich op het concretiseren van vragen, het verbinden met

scholing en werkgevers, en het bieden van perspectief op duurzame werkgelegenheid.

Arbeidsmarktbeleid en arbeidsmarktdienstverlening maak je met elkaar. In de samenwerking tussen onderwijs, SBB, overheden, ondernemers en sociale partners maak je het verschil. Het Werkcentrum is de gezamenlijke toegangspoort van een publiek-private netwerksamenwerking, waarbij de publieke en private dienstverleners hun dienstverlening samen aanbieden en op elkaar afstemmen.

We zetten in op preventieve dienstverlening voor werkenden en werkzoekenden om werkloosheid te voorkomen of te verkorten en arbeidsparticipatie te stimuleren. Daarbij besteden we specifieke aandacht aan doelgroepen op de arbeidsmarkt zoals mensen met een arbeidsbeperking, niet-uitkeringsgerechtigden (nuggers), mensen met een psychische kwetsbaarheid, jongeren (met name zonder werk of startkwalificatie) en statushouders en andere migranten. Dit op basis van de leidende principes: no wrong door – vraaggestuurd – vindbaar.

In het *Inrichtings- en implementatieplan Werkcentrum Achterhoek* (oktober 2024) zijn voor het eerst de regionale ambities en beoogde resultaten beschreven. De communicatiecampagne van het Werkcentrum is pas eind 2025 gestart. En we zijn per 1 januari 2026 in feite pas echt op personele sterkte. Daarom zijn de ambities en resultaten die voor 2025 geformuleerd waren, voor 2026 hetzelfde gebleven. Namelijk:

- 1.600 gidsgesprekken
Gemiddeld 9 gesprekken per gids per week
- 1.500 loopbaanadviesgesprekken
Gemiddeld 10 gesprekken per loopbaanadviseur per week
- 1.400 om- en bijscholing
- Gemiddelde klanttevredenheid 7,5

Wat gaan we daar voor doen?

In februari 2025 zijn we, met het aannemen van de kwartiermaker en manager Werkcentrum, gestart met de inrichting van het Werkcentrum Achterhoek. Sinds juni 2025 is het Werkcentrum online en telefonische bereikbaar en sinds november hebben we ook fysieke ontmoetingsplekken voor inwoners in de Doetinchem. Vanaf januari 2026 breiden we uit naar vaste ontmoetingsplekken op vaste dagdelen in alle gemeenten van de arbeidsmarktregio. Bij het Werkcentrum kunnen werkenden, werkzoekenden en werkgevers uit de regio zonder afspraak terecht voor informatie en advies en basisdienstverlening over werk, mobiliteit, de arbeidsmarkt, werken in de grensregio, scholingsadvies en verdere loopbaanvragen. De focus ligt hierbij op arbeidsparticipatie. Indien er vragen zijn op andere leefgebieden dan werk, scholing, loopbaanontwikkeling of personeelsvraagstukken, verwijzen we warm door naar de betrokken gemeente of een andere partner die daarin deskundig is. Het UWV, de Achterhoekse gemeenten, sociale partners, onderwijsinstellingen en het SBB faciliteren het

Werkcentrum gezamenlijk. Deelnemende partijen zorgen er via de poort van het Werkcentrum en via de eigen kanalen voor dat mensen met hulpvragen op de juiste plek worden geholpen.

De vindbaarheid vergroten we door een regionale campagne, om gericht doelgroepen te bewegen om een van de ontmoetingslocaties te bezoeken of om online een gesprek met een gids aan te vragen. Daarvoor plaatsen we publicaties in lokale en regionale bladen en posten we doelgroepgericht in de sociale media.

Het jaar 2025 stond in het teken van kwartier maken. Eind 2025 is de werving van gidsen gestart. Zij volgen in december 2025 en januari 2026 een inwerkprogramma, waarbij we vervolgens vanaf maart in alle gemeenten op vaste dagdelen in de week ontmoetingslocaties hebben ingericht. We zoeken daarvoor een mix van neutrale inlooplocaties, bijvoorbeeld in buurtcentra, bibliotheken en pop-up stores in winkelstraten, en we zoeken de aansluiting op de bestaande infrastructuur en inlooplocaties van de partners.

Medio 2026 zal een werkgroep huisvesting, waarin afgevaardigden van de partners deelnemen. Zij evalueren de inrichting van de tijdelijke en mobiele ontmoetingslocaties en vergelijken dit wat organisatie en kosten betreft met een scenario van de inrichting van één of meer vaste fysieke locaties. De werkgroep legt daarover een rapport ter advisering en besluitvorming aan de partners voor (via het regionaal beraad).

De dienstverlening van het Werkcentrum wordt uitgevoerd door de inzet van 4 fte gidsen (eerste-lijns dienstverlening) en 3,1 fte loopbaanadviseurs (tweede-lijns dienstverlening). In de regio zullen de gidsen wekelijks gemiddeld 2 dagdelen per week fysiek aanwezig zijn op een ontmoetingslocatie in de regio. Vooralsnog gaan we daarbij uit van de volgende spreiding over de regio:

Doetinchem	3 dagdelen
Winterswijk	3 dagdelen
Aalten	2 dagdelen
Berkelland	2 dagdelen
Oost Gelre	2 dagdelen
Oude IJsselstreek	2 dagdelen
Bronckhorst	1 dagdeel
Montferland	1 dagdeel

We organiseren periodiek Werkcentrumdagen, zodat de professionals van onze netwerkpartners elkaar laagdrempelig ontmoeten, samenwerken en inspireren. De dag wordt zoveel mogelijk gekoppeld aan de locatie waar die dag al een vergadering van de netwerkpartners gepland staat. We hopen dat de mensen van die vergadering hun werkdag op die locatie voortzetten en hun vervolgspraken zoveel mogelijk ook daar afspreken. Ook stimuleren we dat andere uitvoerende professionals hun werkdag op die locatie plannen. Ze kunnen aanschuiven bij de Werkcentrumlunch en ook hebben we een aantal flexplekken

gereserveerd, zodat er ook individueel gewerkt kan worden en eventuele Teamscalls kunnen plaatsvinden. Aan het eind van de Werkcentrumdag zorgen we voor een gezamenlijke activiteit ter inspiratie met een onderwerp dat raakt aan onze gezamenlijke opdracht in de dienstverlening aan inwoners en werkgevers ten aanzien van werk en scholing.

Voor de inrichting en doorontwikkeling van het Werkcentrum worden werkgroepen samengesteld, zoals de eerder genoemde werkgroep voor de huisvesting. De kosten die mogelijk daaruit voortkomen zijn als PM-post in de begroting opgenomen (zie hieronder bij *Welke investering is daarvoor nodig?*). We vormen de volgende werkgroepen:

- Communicatie (medio september 2025 gestart)
- Uitwerking klantreis 1^e en 2^e lijns dienstverlening
- Gegevens vastleggen en delen
Deze werkgroep neemt de geleerde lessen uit de pilot Verbeteren Uitwisseling Matchingsgegevens (VUM) Achterhoek mee. De opbrengsten van de pilot VUM Achterhoek zijn samengevat in de [factsheet Pilot VUM Achterhoek](#) (oktober 2025).
- Governance; samenwerkingsovereenkomst(en) partners
- Transitie werkgeversdienstverlening
- Huisvesting

In de jaren 2027 en 2028 zetten we in principe dezelfde capaciteit en bedrijfsvoering door als in 2026. In 2026 monitoren we per kwartaal de resultaten en de effectiviteit van onze campagnes, de planning en de bezetting van gidsen en loopbaanadviseurs op de fysieke locaties. Dit kan aanleiding zijn om de ambities en inzet capaciteit voor de jaren daarna bij te stellen.

Zoals genoemd, is het overbrengen / ontsluiten van de publieke werkgeversdienstverlening van het Werkgeversservicepunt Achterhoek naar het Werkcentrum Achterhoek een van de ontwikkelopdrachten die in 2026 zijn beslag krijgt. Tot op heden zijn de inhoudelijke ambities en financiële investeringen van gemeenten en UWV in de publieke werkgeversdienstverlening opgenomen in een separaat jaarplan met bijbehorende begroting onder de vlag van het Werkgeversservicepunt Achterhoek. Er lopen momenteel gesprekken over het overbrengen / ontsluiten van de publieke werkgeversdienstverlening via het Werkcentrum Achterhoek. Omdat hier op het moment van schrijven nog geen duidelijkheid over is, is het jaarplan en de begroting van de publieke werkgeversdienstverlening nu niet meegenomen in het meerjarenplan en de meerjarenbegroting van het Werkcentrum.

Daarnaast zal na diverse besluitvormingsmomenten de komende periode duidelijk worden of in het Werkcentrum een uitvoeringsrol belegd wordt vanuit de diverse initiatieven en projecten die we met elkaar uitvoeren in de arbeidsmarktregio Achterhoek. In de begroting zijn deze mogelijke werkzaamheden als PM-post opgenomen. Verwachte bespreek- en

beslismomenten die meer inzicht geven in kosten van 2^e-lijns dienstverlening en de PM-posten voor mogelijke projecten en inhuur van expertise zijn:

Eind november 2025:

Wet van school naar duurzaam werk (inzet jongerenconsulenten en lifecoaches).

December 2025:

Invulling werkgeverdienstverlening onder de vlag van het Werkcentrum.

December 2025:

Inzet in kind capaciteit SBB, VNO-NCW en vakbonden.

Januari/februari 2026:

Uitvoeringsplan programma Leven Lang Ontwikkelen.

Oktober 2026:

Advies werkgroep huisvesting.

Najaar 2026:

Mogelijk vervolg op borging Opijver.

Welke investering is daar voor nodig?

Onderstaande tabel geeft weer welke financiële investering de komende jaren nodig is voor het realiseren van onze ambities in het Werkcentrum Achterhoek.

Project: Werkcentrum Achterhoek		2026		2027		2028		2029	
Budget per 1 januari		€	871.227	€	148.727	€	-0	€	-0
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
1	Bijdrage regionaal investeringsbudget (impulsbudget) arbeidsmarktregio			€ 601.473		€ 779.100		€ 808.500	
2	Middelen uit Versterking regionale samenwerking arbeidsmarktregio	€ 135.000		€ 135.000		€ 135.000		€ 135.000	
3	Personele inzet		€ 631.300		€ 655.100		€ 680.000		€ 705.400
4	Kosten bedrijfsvoering		€ 126.200		€ 130.100		€ 134.100		€ 138.100
5	Rol Werkcentrum in specifieke projecten		PM		PM		PM		PM
6	Kosten tbv implementatie en inrichting voortkomend uit werkgroepen		PM		PM		PM		PM
7	Maatwerkbudget doelgroepen waar geen voorliggende voorziening voor is		€ 100.000		€ 100.000		€ 100.000		€ 100.000
Totaal		€ 135.000	€ 857.500	€ 736.473	€ 885.200	€ 914.100	€ 914.100	€ 943.500	€ 943.500
Saldo begrote baten en lasten		€	-722.500	€	-148.727	€	-	€	-
Budget per 31 december		€	148.727	€	-0	€	-0	€	-0

Toelichting op de meerjarenbegroting van het Werkcentrum Achterhoek:

1. Zoals aangegeven in paragraaf 3.1 ontvangt de centrumgemeente van de arbeidsmarktregio de komende jaren een incidentele rijksbijdrage in de vorm van een regionaal impulsbudget. Dit budget is bedoeld als financiële impuls voor de uitvoering van het totale meerjarenplan van de arbeidsmarktregio. Een deel van dit impulsbudget investeren we de komende jaren in het Werkcentrum Achterhoek.
In december 2025 is het regionale impulsbudget eenmalig verhoogd met €157.000,- voor de transitie en implementatie van de regionale werkcentra.

- Deze verhoging is verwerkt in het restantbudget dat we over 2025 naar verwachting overgehouden (zie de post Budget per 1 januari 2026).
2. Zoals aangegeven in paragraaf 3.1 ontvangt de centrumgemeente van de arbeidsmarktregio een structurele, jaarlijkse rijksbijdrage voor versterking van de regionale samenwerking. Het deel van dit budget dat volgens het ministerie van SZW bedoeld is voor de inzet van gidsen namens de gemeenten in de regio investeren we de komende jaren in het Werkcentrum Achterhoek.
  3. Deze functies zullen in 2026 werkzaam zijn in het Werkcentrum. De loonkosten zijn gebaseerd op het maximum van de schaal.
    - 2,65 fte gidsen schaal 9 (€ 368.000,-)
    - 1 fte manager schaal 12 (€ 129.500,-)
    - 0,66 fte managementondersteuning (€ 54.100,-)
    - 0,33 fte communicatie (€ 38.200,-)
    - 0,1 fte applicatiebeheer (€ 9.200,-)
    - 0,5 fte Financiële administratie (€ 41.000,-)Deze inzet is voor de verslaglegging en verantwoording van het maatwerkbudget. Deze vacature wordt in de loop van 2026 ingevuld.
    - Overhead 25% voor PIOFACH-taken (€ 126.300,-)
    - 1,35 fte gidsen wordt in kind geleverd door het UWV.
    - 3,2 fte loopbaanadviseurs wordt in kind geleverd door de partners gemeenten, UWV en Graafschap college.
  4. Voor de kosten bedrijfsvoering zijn de volgende posten opgenomen:
    - Onderhoud en licenties website (€ 1.200,-)
    - Applicaties en licenties, VR-Brillen (€ 25.000,-)
    - Communicatie en marketingcampagnes (€ 60.000,-)
    - Opleiding en training (€ 20.000,-)
    - Werkcentrumdagen € 15.000,-)
    - Kosten pop-up stores (€ 5.000,-)
  5. In de besluitvorming de komende periode zal duidelijk worden of in het Werkcentrum een uitvoeringsrol belegd wordt vanuit de diverse initiatieven en projecten in de arbeidsmarktregio Achterhoek. In de begroting zijn deze mogelijke uitbreiding als PM-post opgenomen. Hierover vindt eerst besluitvorming plaats in het regionaal beraad.
  6. Voor de inrichting en doorontwikkeling van het Werkcentrum worden werkgroepen samengesteld. De kosten die mogelijk daaruit voortkomen zijn als PM-post in de begroting opgenomen. Hierover vindt eerst besluitvorming plaats in het regionaal beraad.
  7. Dit is budget dat het Werkcentrum kan inzetten waarmee je mensen een stap kunt laten zetten naar duurzame deelname aan de arbeidsmarkt, maar waar geen voorliggende voorziening voor is. Om te voorkomen dat zij tussen de wal en het schip vallen, kan de benodigde dienstverlening hieruit betaald worden.

PROGRAMMALIJN VAN WERKLOOSHEID NAAR WERK

3.3 Herijking strategische agenda en uitvoeringsagenda inclusieve arbeidsmarkt

Wat willen we bereiken?

Samen werken we aan een meer inclusieve, regionale arbeidsmarkt. We creëren meer gelijke kansen op een duurzame werkplek. En we vergroten de arbeidsparticipatie van iedereen die ondersteuning nodig heeft bij het verkrijgen of behouden van werk. Werkgevers faciliteren we om ruimte te creëren en benutten om tot dan toe onbenut arbeidspotentieel een plek te geven binnen hun bedrijf.

Onze ambitie is vastgelegd in de [Strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt Achterhoek](#). De 4 prioriteiten hierin zijn:

1. Onbenut arbeidspotentieel
2. Jongeren
3. Investeren in digitale vaardigheden
4. Laaggeletterdheid / basisvaardigheden

Wat gaan we daarvoor doen?

We hebben de strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt in 2022 met elkaar opgesteld. Na de vorming van het regionaal beraad en de verwachte bestuurswissels in de eerste helft van 2026 voeren we in de tweede helft van 2026 een herijking van de strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt uit. We evalueren de samenwerking en de behaalde [resultaten](#) van de [Uitvoeringsagenda inclusieve arbeidsmarkt](#). En in het kader van de professionalisering van het gebruik van data en arbeidsmarktinformatie voeren we een hernieuwde arbeidsmarktanalyse op dit thema uit. Daarbij maken we gebruik van de reeds aanwezige informatie- en databronnen in de regio. Ook delen we met elkaar ervaringen en inzichten op de 4 prioriteiten uit de huidige strategische koers en over de inzet van nieuwkomers op de Achterhoekse arbeidsmarkt. Op basis van al deze input brengen we met elkaar hernieuwde focus aan in de activiteiten die we in de regio uitvoeren om een bijdragen te leveren aan een meer inclusieve Achterhoekse arbeidsmarkt.

Tot die tijd zitten we niet stil. We zetten succesvolle activiteiten uit de uitvoeringsagenda inclusieve arbeidsmarkt onverminderd voort. Waaronder de inzet op inclusieve technologie en de regionale aanpak om (digitale) basisvaardigheden te versterken. De komende periode voeren we gesprekken over een hernieuwde aanpak om het onbenut arbeidspotentieel in de arbeidsmarktregio te bereiken en te activeren. Ook borgen we effectieve aanpakken die we met elkaar hebben ontwikkeld. Denk bijvoorbeeld aan de methodiek van Klasse! om mensen met Nederlands als moedertaal te bereiken en hulp te bieden bij het versterken van hun taalvaardigheid. Deze methodiek is inmiddels geborgd binnen de regionale volwasseneneducatie. En ook de successen uit het project Hoofdzaak werk voor mensen met een psychische kwetsbaarheid landen duurzaam in de regio. Bijvoorbeeld door borging van het

regionale casusoverleg en de inzet van ontschot maatwerkbudget voor deze groep inwoners via Werkcentrum Achterhoek.

Welke investering is daar voor nodig?

Onderstaande tabel geeft weer welke financiële inzet we in 2026 en 2027 in het kader van de herijking van de strategische agenda en de uitvoeringsagenda inclusieve arbeidsmarkt verwachten.

De financiële investeringen voor Inclusieve technologie (TINT) Achterhoek lopen via penvoerder VNO-NCW midden en zijn daarom niet opgenomen in het financieel overzicht van de arbeidsmarktregio.

Project: <i>Herijking strategische agenda en uitvoeringsagenda inclusieve arbeidsmarkt</i>		2026		2027	
Budget per 1 januari		€	-	€	-
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
1	Investeringsbudget arbeidsmarktregio Achterhoek	€ 25.000		€ 25.000	
2	(Proces)ondersteuning herijking strategische en uitvoeringsagenda		€ 25.000		€ 25.000
3	Uitvoering hernieuwde strategische en uitvoeringsagenda inclusieve arbeidsmarkt			PM	PM
Totaal		€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Saldo begrote baten en lasten		€	-	€	-
Budget per 31 december		€	-	€	-

Toelichting op de meerjarenbegroting van de herijking van de strategische agenda en het uitvoeringsplan inclusieve arbeidsmarkt:

We gaan uit van een benodigde investering van €50.000,- voor (proces)ondersteuning van de herijking van zowel de strategische agenda, als de uitvoeringsagenda inclusieve arbeidsmarkt. Omdat we daarmee pas in de 2^e helft van 2026 starten, verspreiden we de lasten over de jaren 2026 en 2027.

3.4 Social return on investment (SROI)

Wat willen we bereiken?

SROI is een instrument om meer mensen richting werk te begeleiden, direct en indirect. Direct door de vraag van de werkgever naar personeel in te vullen. En indirect door de inkopen bij sociale firma's te vergroten, zodat zij meer mensen met een grotere begeleidingsbehoefte een baan kunnen bieden. Dat tweede is mogelijk doordat sociale inkoop bij bedrijven met een sociaal keurmerk, zoals de *Prestatieladder socialer ondernemer (PSO)* en de *Code sociale ondernemingen*, mee tellen voor de invulling van de SROI-verplichting.

We zetten als regio in op SROI omdat wij het belangrijk vinden dat iedereen meedoet en de werkgever iets terugdoet voor de gegunde opdracht.

Gemeenten kunnen impact maken door hun inkoopkracht in te zetten om maatschappelijk doelen te bereiken. Hierbij kun je denken aan het bevorderen van een circulaire economie, het verbeteren van het milieu en de biodiversiteit. Maar ook het creëren van banen en baankansen voor kwetsbare groepen. SROI is het instrument om dit te bewerkstelligen.

De afgelopen jaren hebben we flink geïnvesteerd in social return on investment (SROI) in de Achterhoek. Inmiddels is het onderwerp goed geïntegreerd, al blijft aandacht op het onderwerp zeker nodig. Dit is onder andere geborgd door deelname van de regionale adviseur SROI in het regionale inkoopoverleg. Door de regionale samenwerking weten we steeds beter waar de behoeften van inwoners en gemeenten liggen en kijken we of de SROI gelden hier aan bij kunnen dragen. Hier kunnen we de komende jaren nog meer uit halen.

Voor de komende jaren zetten we (wederom) in op de volgende punten:

- De sociale impact van SROI wordt steeds zichtbaarder en motiveert een ieder die bij aanbestedingen betrokken is het op te nemen in de bestekken.
- SROI wordt altijd opgenomen en uitgevraagd vanaf de grensbedragen.
- SROI invulling sluit steeds meer aan bij de behoeften in de regio.
- Meer gecertificeerde sociale ondernemingen.

We blijven de komende periode het gesprek over sociale ondernemingen en PSO (Prestatieladder Sociaal Ondernemen) voeren met opdrachtnemers en in de regio. We willen het onderwerp Impact Ondernemen meer op de kaart krijgen.

Momenteel monitoren we in de regio 228 contracten in het kader van SROI, waarvan 64 aanbestedingen vanuit het sociaal domein Achterhoek (SDA). De doelstelling voor eind 2025 stond op 250 contracten, deze lijken wij niet te gaan halen. Dit heeft te maken met contracten die voor die tijd eindigen en is afhankelijk van hetgeen we aangeleverd krijgen. Toch denken we de komende jaren een verdere groei in het aantal contracten te realiseren. De gemeenten nemen SROI steeds vaker op in de aanbestedingen en er zijn meer aanbieders gecontracteerd door het sociaal domein Achterhoek. We verwachten daarom de komende jaren te kunnen groeien naar 300 contracten.

Wat gaan we daar voor doen?

Het blijft belangrijk om veel aandacht te houden voor het opnemen van SROI in de aanbestedingen. Afgelopen jaar hebben we gemerkt dat SROI ook bij de gemeenten die wat achterbleven met de SROI-realiseratie meer op het netvlies is gekomen. Dit zien we nog niet direct terug in de cijfers, maar wel in de pijplijn. Gemeenten nemen de SROI-opgave steeds vaker op en zijn er alerter op om het ook door te geven aan de regionale SROI-adviseur. Het [webinar SROI](#) dat in het najaar van 2025 is opgenomen, kan hier zeker aan bijdragen. Het webinar kan door iedereen die inkoopt/aanbestedt, bekeken worden.

Wanneer er meer SROI verplichtingen zijn kunnen we ook meer sociale impact maken. Zo zijn er al lijntjes gelegd met het de Pilot snelle start asielzoekers. En er zijn veel mooie SROI invullingen die inspirerend werken voor andere organisaties. Die dragen we uit via het regionale inkoopoverleg, op sociale media en tijdens bijeenkomsten.

Wij willen inclusieve ondernemers bewegen om bij een keurmerk aan te sluiten. Afgelopen jaar zijn er diverse gesprekken geweest met ondernemers in de Achterhoek die de stap willen maken om naar PSO certificering of de Code sociale ondernemingen. De certificering neemt best veel tijd in beslag. We zien hier daarom de resultaten niet binnen een jaar terug, maar de beweging is er wel degelijk.

De arbeidsmarktregio Achterhoek is sinds 2024 kernteamlid van Impact Oost. Impact Oost is een kennisplatform over impact ondernemen en een platform voor sociale inkoop in oost Nederland. Samen met de andere kernteamleden blijven wij bouwen aan de site en zorgen we voor een goede structuur waarin de toekomst van Impact Oost geborgd wordt. De site impactoost.nl is in april 2024 gelanceerd en er wordt jaarlijks een event georganiseerd. Dit event is zeer goed bezocht door zowel impactondernemers als inkoopadviseurs. In 2026 zal het derde event plaatsvinden, waarbij de Achterhoek een van de katrekkers is. De komende periode willen we ImpactOost in de Achterhoek meer op de kaart krijgen en meer organisaties enthousiast maken om mee te doen.

Overige actiepunten in 2026 en de jaren daarna zijn:

- Activiteit voor werkgevers organiseren, eventueel in combinatie met een branche activiteit.
- We blijven partners in de regio informeren en inspireren over SROI beleid en uitvoering. De lunchsessie SROI, welke bedoeld was om medewerkers van gemeenten die te maken hebben met aanbesteden te informeren en enthousiasmeren over SROI, hebben we in 2025 moeten annuleren, omdat wij geen nieuwe mensen meer bereikten. We zoeken naar alternatieve manieren om organisaties en professionals te bereiken. Het eerder genoemde webinar is daar een voorbeeld van.

Komende jaren zullen we ons meer gaan richten op werkgevers. Dit kunnen we goed samen doen met de branches gezondheid en bouw/techniek, omdat veel ondernemers hier te maken hebben met een SROI verplichting.

Welke investering is daar voor nodig?

Onderstaande tabel geeft weer welke financiële investering vanuit het regiobudget van de arbeidsmarktregio nodig is in het kader van Social return on investment. Dit betreft in 2026 tot en met 2029 een bijdrage van jaarlijks €5.200,- à €5.500,- (rekening houdend met indexatie) voor het kernteamlidmaatschap van Impact Oost. Deze investering wordt gedekt vanuit het regiobudget Versterken regionale samenwerking (zie paragraaf 3.1).

Project: <i>Social return on investment (SROI)</i>		2026		2027		2028		2029	
Budget per 1 januari		€	-	€	-	€	-	€	-
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
1	Bijdrage uit regiobudget Versterken regionale samenwerking	€ 5.200		€ 5.300		€ 5.400		€ 5.500	
2	Kernlidmaatschap Impact Oost		€ 5.200		€ 5.300		€ 5.400		€ 5.500
Totaal		€ 5.200	€ 5.200	€ 5.300	€ 5.300	€ 5.400	€ 5.400	€ 5.500	€ 5.500
Saldo begrote baten en lasten		€	-	€	-	€	-	€	-
Budget per 31 december		€	-	€	-	€	-	€	-

De verdere financiële inzet op social return on investment in de arbeidsmarktregio maakt structureel onderdeel uit van de aanpak, begroting en verantwoording van de publieke werkgeversdienstverlening in de Achterhoek (Werkgeversservicepunt Achterhoek). Er lopen momenteel gesprekken over de ontsluiting van de publieke werkgeversdienstverlening, inclusief de inzet op SROI, via het Werkcentrum Achterhoek. Op basis van deze gesprekken wordt de komende periode duidelijk hoe de SROI-dienstverlening in de regio wordt ontsloten.

3.5 Inclusieve technologie

Wat willen we bereiken?

Niet alleen in de Achterhoek, maar ook in de provincie Gelderland staan werkgevers en sociale partners voor de uitdaging van een krappe arbeidsmarkt. De vraag naar gekwalificeerde arbeidskrachten blijft onverminderd groot in veel sectoren. Tegelijkertijd wordt een deel van het arbeidspotentieel van de Gelderse beroepsbevolking nog niet benut. Mensen met een arbeidsbeperking ervaren vaak hinder bij het vinden en behouden van werk. Technologische hulpmiddelen en toepassingen kunnen deze hindernissen verminderen en de arbeidsmarkt toegankelijker maken. Bovendien kunnen de technologische toepassingen mensen die al aan het werk zijn, helpen om duurzaam inzetbaar te blijven.

TINT Achterhoek

Zoals eerder benoemd, richten we ons bij de uitvoering van onze strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt Achterhoek op de inzet van inclusieve technologie in de regio (zie paragraaf 3.5). Het project *TINT Achterhoek* (voorheen ITA, inclusieve technologie Achterhoek) heeft als doel om duurzame inzetbaarheid te bevorderen en de arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te vergroten door het gebruik van inclusieve technologie. Sinds de officiële start op 1 september 2024 zijn de eerste stappen gezet in het uitrollen van instrumenten, samenwerkingsverbanden en activiteiten die bijdragen aan bewustwording en toepassing van deze technologieën binnen de regio Achterhoek.

Via TINT Achterhoek willen we in 2026 de volgende resultaten bereiken:

- We realiseren een regionaal kennis- en expertisepunt over inclusieve technologie.

- We ontwikkelen een quickscan over mogelijke inzet van inclusieve technologie binnen bedrijven.
- 400 bedrijven hebben de quickscan inclusieve arbeidsorganisatie uitgevoerd.
- 30 bedrijven hebben een Bedrijfsanalyse inclusieve arbeidsorganisatie (BIA) uitgevoerd.
- 500 inwoners hebben gebruik gemaakt van loopbaanoriëntatie door inzet van VR-brillen.
- Inbedding van de inzet op inclusieve technologie bij partners en in de regionale infrastructuur.

Inclusieve technologie Gelderland

De komende jaren investeren we ook op provinciaal niveau in meer kennis over en gebruik van inclusieve technologie. Dit doen we in het kader van het Gelrepact fase 2. In het bovenregionale project *Inclusieve technologie Gelderland* bundelen 5 Gelderse arbeidsmarktregio's⁹ en provincie Gelderland hun krachten om de kennis over en inzet van inclusieve technologie in de provincie Gelderland te vergroten. Dit doen we in nauwe samenwerking met de Hogeschool Arnhem Nijmegen die als penvoerder van het bovenregionale project optreedt.

We zien meerdere aanleidingen waardoor bovenregionale samenwerking op het thema inclusieve technologie wenselijk is:

- Niet alle werkgevers, sociale partners, werkenden en werkzoekenden zijn op de hoogte van de meerwaarde van inclusieve technologie. Door meer kennis over de inzet van inclusieve technologie te bundelen en beschikbaar te stellen aan de regio's verwachten we dat de inzet van inclusieve technologie als hulpmiddel zal toenemen.
- In verschillende Gelderse arbeidsmarktregio's is complementaire expertise opgebouwd ten aanzien van inclusieve technologie die we met elkaar kunnen delen.
- Voor de ontwikkeling van bepaalde technologieën is schaa sprong nodig, oftewel samenwerking tussen meerdere inclusieve technologie hubs en regio's om gezamenlijk innovatietrajecten op te pakken.
- Samen met kennisinstellingen kunnen nieuwe technologieën worden ontwikkeld en kan de impact van bestaande technologieën worden vergroot (sociale innovatie).

Het doel van het bovenregionale project *Inclusieve technologie Gelderland* is het oprichten van een duurzame, bovenregionale samenwerking om de impact van inclusieve technologie in de arbeidsmarktregio's en daarmee de provincie Gelderland te vergroten. Naast de opbouw van de samenwerking streven we naar 10 bedrijven die aan de slag gaan met inclusieve technologie (met name mkb en sociaal ontwikkelbedrijven). En we helpen 35 werknemers uit de inclusieve doelgroep naar een leertraject of naar werk met behulp van inclusieve technologie.

---

⁹ Dit betreft de arbeidsmarktregio's Food Valley, Midden Gelderland, Rijk van Nijmegen, Veluwe Stedendriehoek en de Achterhoek.

Overigens betekent bovenregionaal samenwerken niet dat we streven naar een 'one size fits all' aanpak. Een effectieve, provinciale samenwerking op het gebied van inclusieve technologie biedt juist ruimte aan regionale verschillen. We leren van, en bouwen voort, op reeds bestaande, regionale initiatieven, waaronder TINT Achterhoek.

Wat gaan we daar voor doen?

TINT Achterhoek

- Het kennis- en expertisecentrum inclusieve technologie is in 2025 geopend in het CIVON. Daar organiseren we het komende jaar meerdere inspirerende bijeenkomsten.
- We onderzoeken met studenten van de HAN en het Saxion de bekendheid met inclusieve technologie onder werkgevers in de Achterhoek.
- Samen met accountmanagers werkgeversdienstverlening zetten we de inmiddels ontwikkelde quickscan bij bedrijven in.
- Samen met het UWV zetten we de Bedrijfsanalyse inclusieve arbeidsmarkt in.
- We zetten stappen in de borging van ontwikkelde scans en expertise bij partners in de regio.

Inclusieve technologie Gelderland

Na een uitgebreide zoektocht naar een penvoerder voor het bovenregionale project, zijn we voor de zomer van 2025 echt aan de slag gegaan met de uitvoering van onze plannen. Deze zetten we in 2026 door:

- We organiseren meetings gericht op bovenregionaal uitwisselen en bundelen van kennis rondom de inzet van inclusieve technologie.
- We vergroten kennis over inclusieve technologie bij werkgevers, klantmanagers, jobcoaches en arbeidsdeskundigen van de verschillende betrokken organisaties en regio's en effect op duurzame inzetbaarheid, werkplezier, vitaliteit en arbo. Per arbeidsmarktregio worden sessies gehouden met jobcoaches, arbeidsdeskundigen en klantmanagers die meer willen weten over de inzet van inclusieve technologie.
- Binnen de verschillende regio's wordt verkend hoe de inzet van inclusieve technologie als dienstverlening kan worden vormgegeven.
  - Op basis van de opgedane kennis wordt een handreiking ontwikkeld voor professionals (klantmanagers, jobcoaches en arbeidsdeskundigen) voor de toepassing van inclusieve technologie.
  - Op basis van de opgedane kennis wordt een handreiking ontwikkeld voor werkgevers voor de inzet van inclusieve technologie en de bijbehorende financiering.
- Verschillende bedrijven gaan aan de slag met de inzet van inclusieve technologieën ten behoeve van de duurzame inzetbaarheid van werknemers (in een kwetsbare arbeidsmarktpositie). Hierbij benutten we

de kennis en kunde van de regionale accountmanagers
werkgeversdienstverlening en de contacten vanuit TINT Achterhoek.

Welke investering is daar voor nodig?

TINT Achterhoek

De financiële investeringen voor het regionale project TINT Achterhoek lopen via penvoerder VNO-NCW midden. Daarom zijn ze niet opgenomen in de meerjarenbegroting van de arbeidsmarktregio.

Inclusieve technologie Gelderland

Onderstaande tabel vat samen welke investering vanuit arbeidsmarktregio Achterhoek nodig is om onze ambities in het bovenregionale project *Inclusieve technologie Gelderland* te realiseren.

Project: <i>Inclusieve technologie Gelderland</i>		2026		2027	
Budget per 1 januari		€	67.200	€	-16.800
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
1	Uitvoering bovenregionaal project inclusieve technologie		€ 84.000		
2	Subsidieverantwoording provincie Gelderland: Gelrepact fase 2			€ 16.800	
Totaal		€ -	€ 84.000	€ 16.800	€ -
Saldo begrote baten en lasten		€	-84.000	€	16.800
Budget per 31 december		€	-16.800	€	-

Toelichting op de meerjarenbegroting *Inclusieve technologie Gelderland*:

Voor de uitvoering van het bovenregionale project *Inclusieve technologie Gelderland* hebben de 5 deelnemende arbeidsmarktregio's in het najaar van 2024 subsidie aangevraagd via de provinciale subsidieregeling van het Gelrepact fase 2. De in 2025 door provincie Gelderland toegekende middelen worden gebundeld ingezet voor de uitvoering van het bovenregionale project. Dit betreft een gebundeld subsidiebedrag van ongeveer €420.000,-, wat neerkomt op €84.000,- per arbeidsmarktregio. 80% van de verleende subsidie (€67.200,-) is in 2025 uitbetaald aan centrumgemeente Doetinchem. De overige 20% (€16.800,-) ontvangt de centrumgemeente in 2027 na de subsidievaststelling.

Vanuit arbeidsmarktregio Achterhoek wordt het verleende subsidiebedrag van €84.000,- beschikbaar gesteld aan de Hogeschool Arnhem Nijmegen om als penvoerder uitvoering te geven aan het bovenregionale project. Dit uiteraard onder voorbehoud van volledige subsidievaststelling door de provincie Gelderland begin 2027.

PROGRAMMALIJN VAN WERK NAAR WERK

3.6 Programma leven lang ontwikkelen (LLO)

Wat willen we bereiken?

Een regionale stimulans van een leven lang ontwikkelen helpt inwoners, ondernemers en werkgevers om wendbaar en duurzaam inzetbaar te blijven op de arbeidsmarkt. Het is een van de manieren om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt dichterbij elkaar te brengen. En het draagt bij aan de brede welvaart en innovatiekracht in de Achterhoek.

In de Achterhoek is de afgelopen jaren met verschillende projecten en activiteiten ervaring opgedaan op het gebied van samenwerken rond het thema leven lang ontwikkelen. In 2024 is bovendien de [Routekaart toekomstbestendig leven lang ontwikkelen](#) opgeleverd door hogeschool Iselinge. Dit onderzoeksrapport geeft inzicht in de mogelijkheden, ervaringen en behoeften die lerenden in onze regio hebben om zich te ontwikkelen, passend bij de vraag vanuit de arbeidsmarkt. De Routekaart LLO benoemt ook interventies die als zinvol, noodzakelijk of interessant worden gezien in de Achterhoek. Met de ervaringen uit eerdere projecten en de onderzoeksresultaten van de Routekaart LLO is de tijd nu rijp om het leven lang ontwikkelen een stevige basis te geven in onze regio.

Dit doen we met een regionaal programma leven lang ontwikkelen (LLO) in de Achterhoek. Met dit programma brengen we focus aan in de activiteiten die we als samenwerkende partners ondernemen rond dit thema. We richten onze aandacht en inzet en we zorgen dat activiteiten binnen het programma LLO elkaar versterken.

Wat gaan we daar voor doen?

In 2025 hebben we onder leiding van een kwartiermaker de strategische koers voor het programma Leven lang ontwikkelen in de Achterhoek uitgestippeld. De strategische koers omvat de volgende 7 prioriteiten:

- **Een inclusieve basis** – toegankelijk en vraaggestuurd ontwikkelaanbod voor iedereen, met speciale aandacht voor ongekend talent.
- **Informeel leren** – versterken van leren op de werkvloer en benutten van alledaagse leerervaringen.
- **Duurzaam leer- en ontwikkelklimaat bij werkgevers en ondernemers** – vooral binnen het mkb, met nadruk op kennisdeling en behoud van vakmanschap.
- **Skillsgericht ecosysteem** – verschuiving van diplomagericht naar vaardigheidsgedreven onderwijs en arbeidsmarkt.
- **Reële beroepsbeelden en toeleiding naar kansrijke beroepen** – verbeteren van beroepsoriëntatie, versterken van professionele identiteit.

- **Digitale vaardigheden en technologieacceptatie** – vergroten van digitale inclusie en praktische toepassing van kunstmatige intelligentie (AI) en technologie.
- **Intersectorale mobiliteit** – faciliteren van overstappen naar belangrijke sectoren met tekorten.

In het najaar van 2025 en het voorjaar van 2026 vertalen we de strategische koers naar een concreet uitvoeringsplan. Het uitvoeringsplan geeft inzicht in de activiteiten die we met elkaar willen ondernemen, het tijdspad dat daarbij hoort en een indicatie van de investeringen die daarvoor nodig zijn. Oorspronkelijk dachten we dit traject eind 2025 af te ronden, maar zorgvuldigheid in het betrekken van alle partners en de knip tussen de strategische koers en het concrete uitvoeringsplan maken dat we hier enkele maanden meer tijd voor nodig hebben. De start van de daadwerkelijke uitvoering van het regionale programma LLO markeren we feestelijk met het eerste LLO-festival in de Achterhoek op donderdag 12 februari 2026.

Welke investering is daar voor nodig?

Onderstaande tabel vat samen welke financiële inzet in de eerste maanden van 2026 nodig is om het regionaal programma Leven lang ontwikkelen in de Achterhoek te realiseren.

Project: <i>Programma leven lang ontwikkelen in de Achterhoek</i>		2026		2027		2028-2029	
Budget per 1 januari		€	10.100	€	-4.200	€	-
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
1	Subsidie provincie Gelderland: Gelrepact fase 2			€	9.200		
2	Inzet kwartiermaker		€ 12.800				
3	Werkbudget		€ 1.500				
4	Controle en verantwoording				€ 5.000		
5	Uitvoering programma leven lang ontwikkelen	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal		€ -	€ 14.300	€ 9.200	€ 5.000	€ -	€ -
Saldo begrote baten en lasten		€	-14.300	€	4.200	€	-
Budget per 31 december		€	-4.200	€	-	€	-

Toelichting op de meerjarenbegroting van het programma LLO:

Om te komen tot een regionaal programma LLO is in het najaar van 2024 bij provincie Gelderland een aanvraag ingediend in het kader van het Gelrepact fase 2. Van de verleende subsidie (à €46.000,-) is 80% (à €36.800,-) als voorschot ontvangen in 2025. Deze subsidiegelden zijn, samen met de beschikbaar gestelde bijdrage uit het regionaal investeringsbudget van de arbeidsmarktregio, in 2025 ingezet voor de totstandkoming van het programma LLO in de Achterhoek. Eind 2025 resteert naar verwachting een budget van €10.100,- dat wordt meegenomen naar 2026.

1. De overige 20% van de provinciale subsidie van het Gelrepact fase 2 (à €9.200,-) wordt naar verwachting na volledige subsidievaststelling door de provincie Gelderland begin 2027 uitbetaald.
2. Verwachte kosten voor de inzet van de kwartiermaker tot februari 2026.
3. Werkbudget voor communicatie, facilitaire zaken en het LLO festival.
4. Geraamde kosten voor de accountantscontrole voor de subsidieverantwoording van het Gelrepact fase 2 aan provincie Gelderland.
5. Naar verwachting zijn er in 2026 en de jaren daarna investeringen nodig voor activiteiten in het uitvoeringsplan LLO. Omdat de concretiseringslag naar het uitvoeringsplan LLO pas begin 2026 wordt afgerond, kunnen we de uitvoering van het programma LLO op dit moment enkel als PM-post opnemen.

3.7 Opijver

Wat willen we bereiken?

De ontwikkeling van de regionale economie wordt nu en in de komende jaren ernstig bedreigd door een tekort aan vakbekwaam personeel, zowel kwantitatief als kwalitatief. Het aantal jongeren dat voor het eerst de arbeidsmarkt betreedt is onvoldoende om het aantal uittrekders als gevolg van pensionering te compenseren. Daarnaast verdwijnen functies en ontstaan nieuwe. Dit vraagt om een actief arbeidsmarktbeleid. Het Achterhoekse talentenfonds Opijver draagt hier aan bij.

Opijver kent twee doelen:

- Het leveren van een bijdrage aan de aanpak van de mismatch op de regionale arbeidsmarkt en
- Het geven van een impuls aan Leven Lang Ontwikkelen (LLO) bij inwoners en bedrijven. En daarmee het verhogen van het kwalificatieniveau van de beroepsbevolking.

Eind 2025 werd duidelijk dat Opijver ook in 2026 en 2027 operationeel blijft. We richten ons de komende 2 jaar op:

- de uitgifte van 1.500 vouchers aan inwoners voor scholing naar en in kansrijke beroepen, ofwel 750 per jaar.
- een hoger aantal vouchers voor de categorie inwoners met een opleiding onder mbo niveau 3. Streven is een stijging van 20% ten opzichte van voorgaande jaren.
- betere benutting voorliggende voorzieningen, waarbij Opijver fungeert als vangnet.
- We willen meer werkgevers bereiken; 150 extra werkgevers.
- de ontwikkeling scholingsarrangementen voor kansrijke beroepen in samenwerking met werkgevers, O&O-fondsen, opleiders, regionale

werkgeversdienstverlening (WSPA), Werkcentrum en Gelders Vakmanschap.

- het aanboren van financieringsbronnen die de activiteiten van Opijver verduurzamen.

Feiten en cijfers

Het aantal toegekende vouchers is de afgelopen jaren fors gestegen. De oorspronkelijke doelstelling van 300 vouchers per jaar is eerder verhoogd naar 600. Tot en met eind oktober 2025 zijn 2.370 vouchers uitgegeven. Daarnaast zijn nog eens rond de 300 aanvragers gestart met een opleiding die volledig wordt betaald door derden (voorliggende voorzieningen). Van de inwoners die zijn gestart met de scholing haalt 92% het gewenste doel.

Het aantal werkgevers dat gebruik maakt van Opijver is inmiddels gestegen tot 550. Indien medewerkers zich verder willen ontwikkelen (positieverbetering en/of vergroten vakkennis) blijkt Opijver een goed instrument om dat mogelijk te maken. Opijver vergoedt tot maximaal 50% van de scholingskosten.

In het eerste halfjaar van 2025 werd 47% van de scholingskosten betaald door werkgevers, O&O-fondsen en deelnemers. Dit aandeel was in 2022 nog 30%. 63% van de aanvragen heeft betrekking op scholing in de zorg (26%), techniek (25%) en onderwijs (11%). Dit zijn ook de sectoren waar de personeelskrapte fors is;

Dat de dienstverlening van Opijver wordt gewaardeerd blijkt duidelijk uit de beoordeling door de inwoners die contact hebben gehad. De dienstverlening wordt beoordeeld met een 9,4. Vooral het persoonlijk contact, de snelheid en de duidelijkheid vallen in de smaak.

Meer dan 70% van de inwoners die een voucher hebben ontvangen, geeft aan dat men zonder voucher niet met de scholing was gestart. 20% weet niet of ze waren begonnen en slechts 10% geeft aan dat de voucher niet de doorslag gaf.

Meer feiten en cijfers zijn te vinden in de [factsheet van Opijver](#).

Pilot compensatie leertijd zij-instromers bij omscholing

Aanvullend op de 'reguliere' activiteiten van Opijver zijn we in 2025 een *Pilot compensatie leertijd zij-instromers bij omscholing* gestart. De pilot is bedoeld om te toetsen of door de inzet van een nieuw instrument; een vergoeding als compensatie voor een lager inkomen tijdens leertijd. Dit met als doel dat

- meer werknemers een overstap maken naar een kansrijke sector (namelijk techniek, ICT en zorg) en
- werkgevers bereid zijn om meer zij-instromers in dienst te nemen.

De samenwerkende ministeries EZK, SZW en OCW hebben de arbeidsmarktregio Achterhoek gevraagd om als pilotregio te fungeren.

Met de pilot verwachten we 40 zij-instromers te helpen.

Belangrijk onderdeel van de pilot is de monitoring. Niet alleen de zijn de kwantitatieve resultaten van belang, ook de bevindingen van alle betrokken partijen worden meegenomen in de tussen- en eindevaluatie. Met de pilot hopen we meer inzicht te krijgen in het keuzegedrag van werknemers en werkgevers bij (intersectorale) mobiliteit.

Eind 2025 is de pilot verlengd met nog eens een jaar tot 31 december 2026. Dit was nodig omdat de aanlooptijd voor de start van de uitvoering van de pilot langer was dan vooraf gedacht. Zo hebben we bovendien langere tijd om het bereik onder inwoners en werkgevers te vergroten.

Wat gaan we daar voor doen?

Terugkijkend zijn we tevreden over de resultaten die we tot nu toe met Opijver hebben geboekt. Dit was de basis voor het besluit om de dienstverlening van Opijver wederom te verlengen in de komende jaren. De activiteiten waar we ons de komende periode op richten zijn:

- Minimaal 1.000 inwoners nemen jaarlijks contact op met Opijver voor informatie, advies en/of een scholingsvoucher.
- Opijver verstrekt jaarlijks 750 scholingsvouchers aan inwoners die zich willen kwalificeren voor de arbeidsmarkt van morgen.
- Vergroting van de naamsbekendheid. Opijver promoot gemiddeld op 4 informatiebijeenkomsten per kwartaal haar dienstverlening. Daarbij presenteren we aansprekende praktijkvoorbeelden. Ook via campagnes op social media tonen we best practices.
- Uitbreiding van de contacten met buurtwerk, Wmo-loketten, bibliotheken, voedselbanken en andere “vindplaatsen” van met name de categorie inwoners onder mbo niveau 3.
- Om het bereik onder inwoners met mbo niveau 3 te verhogen, intensiveren we bovendien de samenwerking met de gemeenten en hun sociaal ontwikkelbedrijven, de SBB en het mbo voor de koppeling met praktijkleren, en het Werkcentrum Achterhoek (bijvoorbeeld middels een campagne gericht op werkgevers).
- Een belangrijk deel van de inwoners die starten met een AD-traject bij het Grenslandcollege doet dat met een voucher van Opijver.
- Opijver treedt in overleg met diverse partijen om de mogelijkheden van scholing met baangarantie in kansrijke beroepen uit te breiden.
  - Afgelopen jaar is er een aantal projecten tot stand gekomen door intensieve samenwerking met regionale partijen (nieuwkomers in de zorg, techniek met o.a. nieuwkomers in de techniek, instroomproject plaatwerk). We blijven hier ook de komende periode op inzetten.
- De samenwerking met een aantal O&O-fondsen is afgelopen jaar toegenomen (m.n. in sector techniek). Doordat meer fondsen financiële middelen beschikbaar hebben voor zij-instromers nemen de kansen op een vruchtbare samenwerking toe. Voor Opijver zijn O&O-fondsen een voorliggende voorziening. Opijver toetst elke aanvraag op deze

mogelijkheid. De komende periode worden met minimaal 8 relevante O&O-fondsen concrete samenwerkingsafspraken gemaakt.

- Met partijen actief op het terrein van LLO wordt nauwer samengewerkt. Opijver werkt mee aan (boven)regionale LLO-evenementen.
- Opijver zal, waar de mogelijkheden zich voordoen, gebruik maken van financieringsbronnen die zich aandienen. Denk hierbij aan regelingen als ESF+ sectoren en de SLIM-regeling. Hierover lopen gesprekken met de diverse ministeries.

Pilot compensatie leertijd zij-instromers bij omscholing

Potentiële zij-instromers, opleiders, werkgevers en het Werkcentrum worden geïnformeerd over de inhoud en het doel van de pilot en de geldende voorwaarden. We hebben duidelijke afspraken over de wijze waarop geïnteresseerden zich kunnen melden. Opijver gaat met werknemers en werkgevers in gesprek. Bij een concrete aanvraag toetst Opijver of aan de voorwaarden wordt voldaan. Per melding wordt vastgelegd wat het vervolg is en welke overwegingen daarbij een rol hebben gespeeld.

Periodiek worden de resultaten in een factsheet gepresenteerd en met de ministeries en regionale partijen besproken. Waar nodig wordt de aanpak aangepast gedurende de pilotperiode.

Op basis van het beschikbare budget kunnen we ongeveer 40 zij-instromers helpen bij een overstap. Het bereik van inwoners die voldoen aan de pilotvoorwaarden is de afgelopen periode uitdagend gebleken. We zetten begin 2026 een intensieve communicatiecampagne in om de bekendheid en het bereik te vergroten.

Welke investering is daar voor nodig?

Onderstaande tabel vat samen welke financiële investering in 2026 en 2027 nodig is om de bovengenoemde ambities en resultaten van Opijver (fase 3) te realiseren.

Project: <i>Opijver fase 3</i>		2026		2027		2028	
Budget per 1 januari		€	-	€	-525.290	€	-1.000.165
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
1	RegioDeal	€ 1.064.180		€ 1.064.180		€ 532.090	
2	ESF+ subsidie	€ 211.230		€ 316.845		€ 528.075	
3	Cofinanciering derden vouchers	€ 765.600		€ 838.700			
4	Scholingsvouchers		€ 1.950.000		€ 2.047.500		
5	Personeelskosten		€ 558.800		€ 586.700		€ 35.000
6	Communicatie / PR		€ 50.000		€ 52.500		
7	Overige kosten		€ 7.500		€ 7.900		€ 25.000
Totaal		€ 2.041.010	€ 2.566.300	€ 2.219.725	€ 2.694.600	€ 1.060.165	€ 60.000
Saldo begrote baten en lasten		€	-525.290	€	-474.875	€	1.000.165
Budget per 31 december		€	-525.290	€	-1.000.165	€	-

Toelichting op de meerjarenbegroting van Opijver (fase 3):

1. Subsidie van 50% van de projectkosten vanuit Achterhoek Ambassadeurs. De verantwoording en afrekening van de subsidie vindt begin 2028 plaats.
2. De activiteiten van Opijver passen deels binnen de regelgeving van het Europees Sociaal Fonds (ESF+) Sectoren. Scholingsvouchers tot en met mbo-4 zijn subsidiabel.
3. Bijdragen van bedrijven, O&O-fondsen en deelnemers dekken tenminste 30% van de scholingskosten.
4. 750 vouchers per jaar à €2.600,- gemiddeld.
5. Loonkosten van adviseurs, ondersteuner administratie en communicatie en projectmanagement.
6. Uitvoering communicatieplan.
7. Onvoorziene kosten en in 2027 accountantskosten.

Voor de volledigheid nemen we hieronder ook de begroting voor Opijver fase 2 op. Dit betreft de uitvoeringsperiode van het scholingsfonds tot en met eind 2025. De financiële afwikkeling hiervan loopt door in 2026.

Project: <i>Opijver fase 2</i>			
		2026	
Budget per 1 januari		€	-944.200
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten
1	RegioDeal	€ 306.700	
2	ESF+ sectoren	€ 605.000	
3	ESF+ actieve inclusie 2e tranche	€ 52.500	
4	Overige kosten		€ 20.000
Totaal		€ 964.200	€ 20.000
Saldo begrote baten en lasten		€	944.200
Budget per 31 december		€	-

Toelichting op de begroting van Opijver fase 2:

1. Verwachte uitbetaling van de RegioDeal subsidie, uitgaand van volledige realisatie van het verleende subsidiebedrag.
2. Verwachte, te ontvangen subsidie ESF+ sectoren subsidie 1^e tranche.
3. Verwachte, te ontvangen subsidie ESF+ actieve inclusie 2^e tranche.
4. Overige kosten voor projectafroning en subsidieverantwoordingen.

Pilot compensatie leertijd zij-instromers bij omscholing

De benodigde investering voor de pilot compensatie leertijd zij-instromers bij omscholing ziet er in 2026 als volgt uit:

Project: <i>Pilot compensatie leertijd zij-instromers bij omscholing</i>			
		2026	
Budget per 1 januari		€	479.806
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten
1	Inkomensondersteuning deeltijd		€ 119.902
2	Inkomensondersteuning volledig		€ 239.804
3	Adviseurs		€ 69.000
4	Projectmanager		€ 18.200
5	Administratieve ondersteuning		€ 21.900
6	Communicatie budget		€ 10.000
7	Overige kosten		€ 1.000
Totaal		€ -	€ 479.806
Saldo begrote baten en lasten		€	-479.806
Budget per 31 december		€	-

Toelichting op de begroting van de pilot compensatie leertijd zij-instromers bij omscholing:

De begroting van de pilot wordt volledig gedekt uit de specifieke uitkering van ongeveer €600.000,- die centrumgemeente Doetinchem hiervoor als penvoerder in 2025 heeft ontvangen. Een deel van het budget is ingezet in het eerste jaar van de pilot. Het verwachte restantbudget is meegenomen naar 2026.

1. Vergoeding brutoloon ter compensatie van de leertijd voor werkgevers die zij-instromer in dienst nemen die scholing heeft; bij deeltijdstudie maximaal 6 maanden.
2. Vergoeding brutoloon ter compensatie van de leertijd voor werkgevers die zij-instromer in dienst nemen die scholing heeft; bij voltijdsstudie maximaal 14 weken.
3. Inzet adviseur (0,6 fte): contacten met werkgevers /potentiële zij-instromers en behandeling aanvragen.
4. Coördinatie pilot, toekenning vergoedingen, contacten met ministeries van EZ/SZW/OCW, monitoring en verantwoording.
5. Verantwoordelijk voor een adequate registratie en opslag van data en het financiële proces.
6. Inzet PR-middelen om partijen te informeren over de mogelijkheden van de pilot.
7. Onvoorziene kosten.

PROGRAMMALIJN IEDEREEN DOET MEE

3.8 Sluitende jongerenaanpak

Wat willen we bereiken?

Actieplan Achterhoekse jongeren 2.0

In het Actieplan Achterhoekse jongeren (AAJ) 1.0 en 2.0 hebben partners in de arbeidsmarktregio tussen 2018 en 2025 samengewerkt aan de gezamenlijke ambitie "Alle jongeren gaan naar school, zijn aan het werk of hebben zinvolle daginvulling" en "geen enkele jongere tussen wal en schip!". Deze regionale ambitie koesteren we in de arbeidsmarktregio ook voor de komende jaren.

De oorspronkelijke einddatum van het Actieplan Achterhoekse jongeren is 31 december 2025 en een deel van de activiteiten wordt voortgezet in het nieuwe regionaal programma dat wordt opgesteld in het kader van de Wet van school naar duurzaam werk (zie hieronder). Denk aan de Transitieroute en de [regionale jongerenmonitor](#). Ook is er vanuit het AAJ input aangeleverd voor een breed gedragen, integrale en lokaal verankerde jongerenaanpak als onderdeel van het regionaal programma. Van belang is blijvende aandacht voor jonge statushouders en asielzoekers.

Om te zorgen voor een goede afronding en overdracht van de activiteiten vanuit het Actieplan Achterhoekse jongeren richting het nieuwe regionaal programma loopt een aantal activiteiten voor beperkte tijd door in 2026.

ZEG Achterhoek

De dienstverlening van ZEG Achterhoek heeft de afgelopen jaren bijgedragen aan de gezamenlijke ambitie in het Actieplan Achterhoekse jongeren door middel van dienstverlening aan jongeren in een kwetsbare positie. We mogen trots zijn op de resultaten die we met alle partners in de regio met en voor de jongeren hebben geboekt! Zie daarvoor bijvoorbeeld de [effectmeting](#), [factsheets](#) en het uitgebrachte [magazine](#) en de specials¹⁰. Ook ZEG Achterhoek stopt eind 2025. De geleerde lessen en ervaringen worden door alle partners meegenomen in de verdere uitvoering van de sluitende jongerenaanpak in de regio. Voor de borging van de lessen en ervaringen van ZEG bij de regionale partners en voorliggende voorzieningen is het van belang voort te kunnen bouwen op de ingezette werkwijze met jongerenambassadeurs bij alle 15 partners (de acht gemeenten, Graafschap College, Zone College, pro- en vso-scholen, het voortgezet onderwijs, UWV, Doorstroompunt en Werkcentrum Achterhoek).

In de eerste helft van 2026 ronden we (uit 2025 doorlopende) casuïstiek af, zodat jongeren hun traject helemaal kunnen afmaken. Het is onze verantwoordelijkheid dat afronding van lopende trajecten voor jongeren zorgvuldig verloopt. Daarvoor

---

¹⁰ Er zijn specials verschenen over [jongeren en studiefinanciering](#), [jongeren zonder inkomsten](#) en [werkende jongeren](#). Eind 2025 volgt er nog meer.

is beperkte financiering nodig. Deze activiteiten bekostigen we uit het restbudget van het Actieplan Achterhoekse jongeren.

Ook ronden we nog een effectmeting over schooljaar 2024 – 2025 af.

Regionaal programma in het kader van de Wet van school naar duurzaam werk

De aankomende Wet van school naar duurzaam werk heeft als doel meer kansengelijkheid en betere begeleiding van jongeren tot 27 jaar met (een risico op) een afstand tot de arbeidsmarkt bij de overgang van school naar werk en bij het behouden van werk.

De wet geeft scholen, gemeenten en het Doorstroompunt meer verantwoordelijkheid én ruimte om jongeren van 12 tot 27 jaar te begeleiden bij de overgang van school naar werk en zelfstandigheid. Daarbij ligt de focus op jongeren die extra ondersteuning nodig hebben om succesvol deel te nemen aan onderwijs, werk of samenleving. De wet is opgebouwd rond vier samenhangende pijlers:

- **begeleiding door scholen;** pro-scholen, vso-scholen en mbo-instellingen bieden aanvullende loopbaanbegeleiding tijdens het onderwijs en na diplomering gericht op de overgang naar vervolgonderwijs of werk;
- **begeleiding door het Doorstroompunt;** het Doorstroompunt biedt jongeren zonder startkwalificatie tot 27 jaar begeleiding terug naar school of naar werk;
- **ondersteuning door gemeenten;** gemeenten bieden jongeren tot 27 jaar meer preventieve en passende ondersteuning. Wanneer terug naar school niet passend is, biedt de gemeente ondersteuning naar werk of een combinatie van werk en opleiding;
- en de gezamenlijke regionale uitwerking daarvan in een **regionaal programma;** een regionaal programma waarin de samenwerking tussen onderwijs, Doorstroompunt en gemeenten op casusniveau wordt gestimuleerd.¹¹

In de arbeidsmarktregio Achterhoek zien we de nieuwe wet als een mooie gelegenheid om de bestaande initiatieven en wensen voor een sluitende jongerenaanpak samen te voegen in een breed gedragen regionaal programma. Denk daarbij aan het voormalig regionaal programma Voortijdig schoolverlaters, de aanpak van jeugdwerkloosheid en het Actieplan Achterhoekse jongeren, de Wet verbetering aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en de mbo nazorg. Hiermee gaat onze ambitie verder dan enkel het uitvoeren van de nieuwe wet. Het Achterhoekse regionaal programma bouwt voort op de bestaande regionale samenwerking en versterkt wat er al gebeurt in het onderwijs, de zorg en op de regionale arbeidsmarkt. Daarmee sluit het bovendien naadloos aan op aanpalende wetgeving, zoals de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (Web), Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Participatiewet. En draagt het bij aan een samenhangend stelsel waarin alle partners vanuit hun

---

¹¹ Bron: [Wet van school naar duurzaam werk \(36.667\) - Eerste Kamer der Staten-Generaal](#) (14 november 2025)

eigen rol werken aan gelijke kansen voor jongeren in de Achterhoek. Het regionaal programma kent een looptijd van vier jaar.

Op het moment van schrijven ligt er een voorstel voor het regionaal programma ter besluitvorming voor in de regio. Naar verwachting vindt besluitvorming in de tweede helft van november 2025 plaats. Op welke manier specifieke activiteiten en dienstverlening vanuit het Actieplan Achterhoekse jongeren en ZEG Achterhoek een plek krijgen in het regionaal programma moet de komende periode duidelijk worden.

Wat gaan we daar voor doen?

Afronding Actieplan Achterhoekse jongeren 2.0 en ZEG Achterhoek

In de laatste vier jaar Actieplan Achterhoekse jongeren 2.0 zijn er mooie resultaten behaald voor jongeren. In februari 2026 organiseren we een slotbijeenkomst waar we terugblikken maar ook - samen met partners - vooruit willen kijken. Daarbij geven we jongeren natuurlijk een belangrijke rol en stem.

Lopende trajecten van ZEG worden zorgvuldig afgerond. En zo ook de effectmeting over het schooljaar 2024-2025.

In 2026 blijft vanuit het Actieplan Achterhoekse jongeren tot uiterlijk 1 juli betrokkenheid bij de voortzetting en doorontwikkeling bij de regionale jongerenmonitor. Indien nodig werken we uiteraard mee aan een zorgvuldige overdracht en borging van andere onderdelen van het AAJ.

Regionaal programma in het kader van de Wet van school naar duurzaam werk

Het regionaal programma (versie 16 oktober 2025) dat momenteel voorligt ter besluitvorming in de regio bestaat uit vier programmalijnen:

Programmalijn 1 – Jongeren op en na school met toekomstperspectief focust op het voorkomen van schooluitval en versterking van begeleiding binnen en na het onderwijs.

Programmalijn 2 – Een soepele overgang naar en op de arbeidsmarkt bevordert een vloeiende overgang van leren naar werken, onder andere via leer-werktrajecten.

Programmalijn 3 – Meer preventieve en passende ondersteuning terug naar school, werk of een combinatie daarvan, als onderdeel van gemeentelijk beleid versterken.

Programmalijn 4 – Regionale samenwerking en innovatie versterkt de kennisdeling, monitoring en duurzame samenwerking in de regio.

Een gedetailleerde toelichting van de programmalijnen is te vinden in het regionaal programma.

Welke investering is daar voor nodig?

Afronding Actieplan Achterhoekse jongeren 2.0 en ZEG Achterhoek

Onderstaande tabel vat samen welke financiële inzet tot medio 2026 nog nodig is voor de afronding van het Actieplan Achterhoekse jongeren 2.0.

Project: <i>Afronding Actieplan Achterhoekse Jongeren 2.0 en ZEG Achterhoek</i>			
		2026	
Budget per 1 januari		€	1.082.000
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten
1	Afronding en overdracht AAJ2.0		€ 70.400
2	Communicatie		€ 10.000
3	Afronding ZEG Achterhoek: doorlopende casuïstiek en effectmeting		€ 47.000
4	Onvoorzien		€ 2.000
5	Restandbudget naar investeringsbudget		€ 952.600
Totaal		€ -	€ 1.082.000
Saldo begrote baten en lasten		€	-1.082.000
Budget per 31 december		€	-

Toelichting op de begroting voor afronding van het Actieplan Achterhoekse jongeren 2.0 en ZEG Achterhoek:

1. Wegens het afronden en op onderdelen overdragen van het Actieplan Achterhoekse jongeren lopen regiocoördinatie en projectondersteuning nog een aantal maanden door in 2026.
2. Organiseren slotbijeenkomst Actieplan Achterhoekse jongeren 2.0.
3. Afronden van doorlopende casuïstiek ZEG Achterhoek en effectmeting schooljaar 2024-2025.
4. Beperkt budget voor onvoorziene kosten.
5. Het restantbudget van het Actieplan Achterhoekse jongeren wordt eind 2026 toegevoegd aan het regionaal investeringsbudget van de arbeidsmarktregio.

Regionaal programma in het kader van de Wet van school naar duurzaam werk

Voor de uitvoering van het regionaal programma zijn er drie verschillende financieringsbronnen, te weten: budget via de contactschool en budget via de contactgemeente van het doorstroompunt en budget via de centrumgemeente van de arbeidsmarktregio. In onderstaande begroting is de financiering beperkt tot het gedeelte dat de arbeidsmarktregio ontvangt.

Project: Regionaal programma in het kader van de Wet Van school naar duurzaam werk		2026-2029	
Budget per 1 januari		€	-
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten
1	Bijdrage vanuit het rijk tbv het regionaal programma van school naar duurzaam werk	€ 75.000	
2	Regionaal programma van school naar duurzaam werk		€ 75.000
Totaal		€ 75.000	€ 75.000
Saldo begrote baten en lasten		€	-
Budget per 31 december		€	-

Toelichting op de meerjarenbegroting van het regionaal programma in het kader van de Wet Van school naar duurzaam werk:

Jaarlijks ontvangt de centrumgemeente van de arbeidsmarktregio middels een decentralisatieuitkering budget ter hoogte van €75.000,- voor de coördinatie van de uitvoering van het regionaal programma.

Dit budget wordt jaarlijks ingezet voor de uitvoering van het regionaal programma Van school naar duurzaam werk.

3.9 Regionale aanpak basisvaardigheden

Wat willen we bereiken?

In de Achterhoek wonen ongeveer 40.000 volwassenen die belemmerd worden doordat ze niet goed kunnen lezen, schrijven of rekenen, of onvoldoende digitaal vaardig zijn. Een groot aantal van hen werkt. Moeite hebben met een snel veranderende werkomgeving of digitalisering binnen het werk maakt promotiekansen laag en dreigend ontslag komt dichtbij. Als je in meer of mindere mate over beperkte basisvaardigheden beschikt, hebben zowel werkgevers als werknemers hier hinder van. Het heeft daarnaast ook gevolgen voor de gezondheid en financiële zelfredzaamheid. Bovendien is dit vaak onnodig, want deze vaardigheden zijn voor de meeste mensen te leren.

Daarom zetten we ons in de arbeidsmarktregio Achterhoek ervoor in dat iedereen die ondersteuning in zijn basisvaardigheden kan gebruiken, moeite heeft met lezen, schrijven, rekenen en /of digitale vaardigheden, een passend leertraject kan volgen om basisvaardigheden te verbeteren.

Regionale aanpak basisvaardigheden

In 2025 hebben we de regionale aanpak basisvaardigheden (voorheen regioplan laaggeletterdheid) geactualiseerd voor 2025 en 2026. Met de regionale aanpak hebben we het komende jaar de volgende doelen:

- Vergroten van het bereik onder inwoners, met name inwoners met Nederlands als eerste taal (NT 1). We willen 50 inwoners uit de NT 1 groep bereiken om hun basisvaardigheden verder te ontwikkelen.
- Intensiveren van de werkgeversaanpak. Bereiken van tenminste 10 bedrijven die medewerkers met beperkte basisvaardigheden een aanbod doen op taal, rekenen en of digitale vaardigheden.
- Inzetten op het trainen van professionals, gericht op signaleren, herkennen en doorverwijzen.
- Extra aandacht voor het versterken van digitale vaardigheden.
- Extra aandacht voor statushouders / oudkomers.
- Regionaal bijdragen aan sterke lokale dienstverlening op gebied van basisvaardigheden, dichtbij de inwoners.

Het jaar 2026 gebruiken we ook voor het herijken van de regionale aanpak basisvaardigheden. Met als doel eind 2026 een nieuw meerjarenplan voor de regionale aanpak basisvaardigheden vast te stellen.

Volwasseneneducatie (Wet educatie beroepsonderwijs, Web)

Het scholen van volwassenen volgens de Wet educatie beroepsonderwijs (Web) maakt een belangrijk onderdeel uit van de regionale aanpak basisvaardigheden. Gemeenten, bibliotheken en het Graafschap college hebben sinds 1 januari 2025 een publiek-publieke samenwerkingsovereenkomst voor minimaal 4 jaar voor de uitvoering van de volwasseneneducatie in de arbeidsmarktregio.

Met elkaar willen we de komende periode de volgende doelen bereiken:

- In de Achterhoek kan iedereen die ondersteuning in zijn basisvaardigheden kan gebruiken, moeite heeft met lezen, schrijven en/of rekenen, een passend leertraject volgen.
- De bestaande infrastructuur versterken we door het opzetten van lokale werkgroepen en meer duurzame samenwerking met maatschappelijke organisaties en bedrijven.
- Vanuit dit netwerk van betrokken partners willen we zoveel mogelijk mensen met (te) beperkte vaardigheden bereiken, motiveren en een passend aanbod doen op basis van hun leervraag.
- Beter aansluiten bij de leerwens van de NT1-doelgroep en hiervoor maatwerk ontwikkelen.
- Zorgen voor doorlopende leer- en ontwikkelijnen, bijvoorbeeld van non-formeel naar formeel en naar Beroepsonderwijs en vice-versa.
- Het komende jaar willen we met de volwasseneneducatie minimaal **600 inwoners** bereiken en de focus leggen op de doelgroep NT-1 (inwoners met Nederlands als eerste taal).

We richten ons met de volwasseneneducatie op het bereiken en ondersteunen van ondergenoemde doelgroepen met de ontwikkeling van basisvaardigheden:

NT 1

- o Mensen met Nederlands als moedertaal (eerste taal) en mensen van buitenlandse komaf die in Nederland de basisschool hebben doorlopen en sinds die tijd in Nederland wonen en die de basisvaardigheden (Nederlands, Rekenen, Digitale vaardigheden) onvoldoende beheersen.

NT 2

- o Ex-inburgeraars (asiel- en gezinsmigranten), die het inburgeringsdiploma behaald hebben
- o Kandidaten uit de Europese Unie (arbeidsmigranten/kennismigranten)
- o Oekraïners

Hier vallen ook tweetalige en meertalige Nederlanders onder die het Nederlands mondeling goed beheersen maar moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen en/of digitale vaardigheden. Dit zijn NT 2'ers met een NT 1-leervraag.

Voor 2026 ligt de hoogste prioriteit ook bij het bereiken van NT 1-inwoners. Partijen gaan meer *outreaching* werken; aansluiten bij daar waar de doelgroep zich bevindt. Op deze manier worden meer mensen, die tot de doelgroep behoren, bereikt en gemotiveerd om een traject te volgen. Dit vraagt maatwerk, waarbij de expertise van zowel gemeenten, Graafschap College en bibliotheken optimaal ingezet wordt.

Wat gaan we daar voor doen?

Regionale aanpak basisvaardigheden

In 2026 bouwen we voort op en breiden we uit wat we de afgelopen jaren met elkaar hebben opgezet. We zetten in op:

- Realisatie website Digitaalhuis (medio 2026) en bijkomende communicatiemiddelen voor het bereiken van inwoners en bedrijven.
- Er zijn verschillende ingangen en plekken waar de NT 1-inwoner zich beweegt. Bijvoorbeeld op lokale sportevents, verenigingen, weekmarkten en op het basisschoolplein. Door hier kleine campagnes te voeren met het onder de aandacht brengen van het thema willen we drempels verlagen voor NT 1-inwoners die moeite hebben om zelf naar aanbod op zoek te gaan (bijvoorbeeld omdat ze schaamte ervaren).
- Continuering, bestendinging en professionalisering van de 8 lokale werkgroepen; in iedere gemeente 1.
- Mogelijkheid voor lokale activiteiten rond het thema basisvaardigheden op basis van lokale plannen van aanpak. De lokale werkgroepen hebben in 2025 voor het eerst volgens een lokaal jaarplan gewerkt. Er is een format ontwikkeld waarin de plannen op een eenduidige wijze geschreven worden. Lokale vertegenwoordigers hebben een gezamenlijk draagvlak op deze manier geborgd op het thema basisvaardigheden. Een werkwijze

waarin nog veel meer kan worden ontwikkeld en geborgd. Hierbij is (continuïteit in) de bemensing een belangrijk punt van aandacht.

- 16 groepen (maximaal 15-20 professionals, 2 groepen per gemeente) voor extra trainingen Signalering en Herkennen.
- Organiseren van 1 testlocatie Digitaal Noaberschap. Naast de testlocatie in West Achterhoek realiseren we nog een testlocatie in Oost Achterhoek (in 1 dorpskern 1 workshop/cursus).
- Organiseren van 15 startmomenten Digitvitaler verdeeld over 4 locaties in de regio. Uitbreiden van vast start moment voor inwoners die vragen hebben over hun digitale app/dossier. Via de huisartsenpraktijk wordt de inwoner direct doorverwezen naar aanbod om te leren hoe ze digitale Zorgapps kunnen gebruiken. Digitvitaler Workshop op 4 locaties; waarvan 1 in Montferland en 3 in de oost Achterhoek.
- Voor 2026 is er ruimte om 15 startmomenten te realiseren.
- Binnen de publiek-publieke samenwerking zijn het Graafschap college, de bibliotheken en gemeenten verenigd voor een regionale aanpak basisvaardigheden gericht op volwasseneneducatie (zie hieronder).
- Organiseren van 16 groepen (maximaal 4 deelnemers) voor statushouders, met name oudkomers.
- De Taalambassade is ook van start gegaan en werkt met ervaringsdeskundigen als Taalambassadeurs. De Taalambassadeurs bereiken op een laagdrempelige manier medewerkers die moeite hebben met basisvaardigheden.
- Regionale aandacht en activiteiten organiseren tijdens de Week van lezen en schrijven.
- Mogelijkheden van social return on investment benutten. Met de regionaal adviseur SROI is een planning gemaakt om in 2026 met de eerste 3 werkgevers in gesprek te gaan. Het betrekken en benaderen van werkgevers is iets wat nauwkeurig moet worden afgestemd met partijen in de regio die met werkgevers contacten hebben, de regiocoördinator basisvaardigheden zal voor de intensivering van de werkgeversaanpak hier een rol in spelen.
- Verbinding met (boven)regionale initiatieven, waaronder:
  - **Programma leven lang ontwikkelen in de Achterhoek (LLO)**
Dit programma gaat over de duurzame inzetbaarheid van medewerkers of potentiële medewerkers. We sluiten met basisvaardigheden aan op LLO, door werkgevers en hun medewerkers actief te benaderen en ze op de hoogte te brengen wat het een werkgever oplevert wanneer een medewerker zijn basisvaardigheden ontwikkelt. Hierbij kunnen de insteken op cursussen die medewerkers moeten volgen om bijvoorbeeld te leren Veilig te werken of we steken in op digitale vaardigheden die medewerkers nodig hebben voor bijvoorbeeld hun werkrooster. Dit komt o.a. bij schoonmaakbedrijven voor.
  - Ook sluiten we aan op het project **Gelderland Aanpak Basisvaardigheden**. Hier is bijvoorbeeld een aantal activiteiten voor

- basisvaardigheden, die daar al goed uitpakte, ter uitbreiding in de meerjarenbegroting opgenomen.
- Met de komst van het **Werkcentrum** is er met 1 loket waar inwoners hun hulpvraag kunnen stellen op werk en ontwikkeling, een goede doorverwijzing mogelijk naar passend aanbod. De gidsen kunnen bijvoorbeeld de training Signaleren en Herkennen volgen en zo hun gesprekstechniek uitbreiden om een inwoner met beperkte basisvaardigheden snel 'op te sporen' en van dienst te zijn.
  - Herijken van de regionale aanpak basisvaardigheden met de betrokken partners in de arbeidsmarktregio. Hierin nemen we de ontwikkeling van eventuele, nieuwe rijksfinanciering mee.

Volwasseneneducatie (Wet educatie beroepsonderwijs, Web)

We hebben de komende periode nieuwe ambities te formuleren, willen nieuwe kansen benutten en verbindingen maken in de regio. En een belangrijk aandachtspunt blijft onze publiek-publieke samenwerking waarmee we impact maken in de regio middels volwasseneneducatie.

De NT 1 doelgroep meldt zich niet zelf aan en laat zich niet goed vinden. We ervaren dat deze NT 1 doelgroep om een intensieve aanpak vraagt en passende begeleiding. In 2026 willen we dit graag in samenwerking met de sociale ontwikkelbedrijven aanpakken en via werkgevers.

Per jaar wordt door de samenwerkende partijen een jaarplan opgesteld en deze wordt gedurende het jaar gemonitord. Door de intensieve voorbereiding op de publiek-publieke samenwerkingsovereenkomst was het jaarplan voor 2025 vertraagd. Deze is in februari 2025 uiteindelijk opgeleverd en in september 2025 konden we de lokale jaarplannen per gemeenten toevoegen.

Inmiddels is er een bijeenkomst geweest om voor 2026 weer een nieuw jaarplan te realiseren. We verwachten deze begin 2026 op te leveren, nadat we de evaluatie met elkaar hebben gedaan over 2025.

Het jaarplan bevat in ieder geval afspraken over:

- Non-formeel en formeel aanbod van lessen. In 2026 willen we minimaal 600 inwoners bereiken.
- Continueren van de langdurige samenwerking en de basis verder versterken door middel van lokale werkgroepen per Achterhoekse gemeente.
- Inzetten en werven van taalambassadeurs.

Welke investering is daar voor nodig?

Reeds vele jaren ontvangt de gemeente Doetinchem als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio via twee geldstromen middelen voor de aanpak van beperkte basisvaardigheden in de Achterhoek. Het betreft decentralisatiemiddelen voor (de coördinatie van) de regionale aanpak basisvaardigheden (voorheen Tel mee met taal) en middelen voor de volwasseneneducatie (Web-middelen). Voor de besteding van Web-middelen is

door de regionale partners (bibliotheken, Graafschap college en gemeenten) een publiek-publieke samenwerking aangegaan.

Voor beiden geldstromen geldt dat er het komende jaar minder middelen beschikbaar zijn dan voorgaande jaren. Het is onzeker of er in de nieuwe kabinetsperiode opnieuw rijksmiddelen worden vrijgemaakt voor de inzet op basisvaardigheden.

Regionale aanpak basisvaardigheden

Onderstaande tabel vat samen welke financiële inzet nodig is voor de uitvoering van de regionale aanpak basisvaardigheden.

Project: Regionale aanpak basisvaardigheden		2026		2027		2028		2029	
Budget per 1 januari		€	352.700	€	12.200	€	130.100	€	248.000
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
1	Decentralisatieuitkering basisvaardigheden	€ 117.900		€ 117.900		€ 117.900			
2	Regiocoördinator basisvaardigheden		€ 110.000						
3	Communicatie: bewustwording en kennis delen		€ 30.000						
4	Bereik onder NT1 doelgroep vergroten		€ 100.000						
5	B1 lessen voor oudkomers		€ 40.000						
6	Training Herkennen en Signaleren		€ 10.000						
7	Verbetering non-formele trajecten		€ 60.000						
8	Aanbod gecijferdheid		€ 5.000						
9	Digitaal vaardiger		€ 66.000						
10	Regio aanpak Week van lezen en schrijven		€ 10.000						
11	Bijdrage aan lokale aanpak (8 gemeenten totaal)		€ 16.000						
12	Website Digitaalhuis		€ 13.600						
13	Verwachte teruggave van Stichting Prago	€ 7.500							
14	Onvoorzien		€ 5.300						
15	Herijkte regionale aanpak basisvaardigheden			PM	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal		€ 125.400	€ 465.900	€ 117.900	€ -	€ 117.900	€ -	€ -	€ -
Saldo begrote baten en lasten		€ -	-340.500	€ 117.900	€ 117.900	€ 117.900	€ 117.900	€ -	-
Budget per 31 december		€ 12.200		€ 130.100		€ 248.000		€ 248.000	

Toelichting op de meerjarenbegroting van de regionale aanpak basisvaardigheden:

In 2025 is de regionale aanpak basisvaardigheden geactualiseerd. Met de nodige personele wisselingen en het niet op volledige sterkte kunnen opereren, is een deel van de decentralisatiemiddelen 2025 doorgeschoven naar 2026.

1. Decentralisatieuitkering voor (de coördinatie van) de regionale aanpak basisvaardigheden. Toegekend voor de jaren 2025 tot en met 2028).
2. Uitbreiding uren regiocoördinatie basisvaardigheden van 20 uur naar 28 uur per week per 2026. Voor aanjagen, stimuleren en mede-uitvoeren van de regionale aanpak basisvaardigheden, afstemming met regiocoördinator Digitaalhuis en het aanvragen en verantwoorden van subsidies.
3. Inzet op communicatie. Cursusmaterialen voor taalvragers en taalcoaches worden in 2026 uit decentralisatiebudget betaald. Het is per 2027 een activiteit binnen de Web-gelden, zoals afgesproken met de betrokken partijen binnen de publiek-publieke samenwerkingsovereenkomst.
4. Waaronder een pilot gericht op vroegtijdig beperkte basisvaardigheden aankaarten en aanpakken onder NT 1-inwoners bekend bij sociaal

- ontwikkelbedrijven. En bijvoorbeeld ook signaleren van beperkte basisvaardigheden op de werkvloer en de inzet van Taalambassadeurs.
5. Deze groep betreft inwoners die onder de oude Wet Inburgering (tot 2021) vallen.
  6. Externe verdiepende training. 2 per gemeente.
  7. Verbetering van tussentijdse evaluaties en inhoudelijke ondersteuning. Organiseren van spreekuren. Eindevaluatie en impactmeting direct afnemen. Plus warme overdracht als traject is afgerond. Voor 2026 maximaal 480 uren extra inzetbaar.
  8. Organiseren van 1 workshop "Wat is voordeliger als het om aanbiedingen gaat".
  9. Naast de testlocatie in West Achterhoek realiseren we nog een testlocatie in Oost Achterhoek (in 1 dorpskern 1 workshop/cursus). Uitbreiden van vast start moment voor inwoners die vragen hebben over hun digitale app/dossier.
  10. Bedenken en uitvoeren van activiteiten op lokaal niveau in deze landelijke campagne week. Inclusief aanschaf van materialen.
  11. Voor 2026; per gemeente €2.000,-.
  12. Ontwikkelen website éénmalige kosten in 2026 voor; bouwen €8.000,-, service abonnement €2.000,-, domeinnaamregistratie €600,- en hertoets WCAG-toegankelijkheid eenmalig €3.000,-.
  13. Stichting Prago heeft in 2025 1 lesgroep gestopt vanwege een te klein aantal deelnemers, hiervoor hebben ze wel subsidie ontvangen in 2025. Bij de verantwoording die ze begin 2026 aan moeten leveren zal blijken dat er een bedrag van €7.500,- niet verantwoord kan worden, waarop terugvordering plaatsvindt.
  14. Onvoorziene kosten.
  15. PM-post met het oog op de voorgenomen herijking van een meerjarige, regionale aanpak basisvaardigheden.

Volwasseneneducatie (Wet educatie beroepsonderwijs, Web)

Onderstaande tabel vat samen welke financiële inzet in 2026 nodig is voor volwasseneneducatie volgens de Wet educatie beroepsonderwijs in de Achterhoek.

Project: <i>Volwasseneneducatie (Web)</i>		2026		2027-2029	
Budget per 1 januari		€	-	€	-
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
1	Rijksbijdrage Volwasseneneducatie (Web) 2026	€ 1.014.000		PM	
2	Uitvoering volwasseneneducatie op basis van jaarplan 2026		€ 1.014.000		PM
Totaal		€ 1.014.000	€ 1.014.000	€ -	€ -
Saldo begrote baten en lasten		€	-	€	-
Budget per 31 december		€	-	€	-

Toelichting op de begroting voor volwasseneneducatie (Web):

Omdat het Web-budget een specifieke uitkering is, begroten we geen restantbudget uit 2025. Niet-ingezette middelen moeten jaarlijks worden terugbetaald aan het rijk.

Het regionale Web-budget voor 2026 is €1.013.870,-. Een meerjarig perspectief is nog niet mogelijk, omdat de rijksbijdrage na 2026 nog niet bekend is. De Web-middelen zijn geoormerkte middelen vanuit het rijk. Deze middelen mogen enkel worden besteed aan lessen (voor de wettelijk bepaalde doelgroep van volwasseneneducatie). De middelen worden ingezet op basis van de publiek-publieke samenwerkingsovereenkomst die sinds 1 januari 2025 geldt. De exacte inzet van middelen over verschillende activiteiten wordt duidelijk bij oplevering van het nieuwe jaarplan 2026 (verwacht begin 2026).

3.10 Migranten aan het werk

Wat willen we bereiken?

Gelet op de huidige en toekomstige arbeidsmarktkrapte willen we zoveel mogelijk onbenut arbeidspotentieel benutten. Ook dat van asielmigranten. Deze nieuwkomers in de regio vragen een andere focus bij de bemiddeling naar werk en begeleiding op de werkvloer. Taalvaardigheid en het omgaan met culturele verschillen zijn daarbij belangrijke aandachtspunten om de kansen op werk te vergroten. Dit geldt ook voor de inzet van arbeidsmigranten bij Achterhoekse werkgevers.

Daarom werken we in de arbeidsmarktregio samen aan een betere arbeidsmarktpositie van migranten, waaronder statushouders, asielzoekers en arbeidsmigranten. Dit doen we via het regionaal actieplan Statushouders aan het werk met daaronder een aantal activiteiten, waaronder een nieuwe pilot Startbanen voor jonge statushouders. Maar ook via de pilot Snelle start voor asielzoekers in de Achterhoek. Daarnaast hebben we in 2025 een verkennend onderzoek laten uitvoeren naar mogelijke toegevoegde waarde van dienstverlening aan arbeidsmigranten en hun werkgevers in de regio. Hieronder geven we per subgroep migranten aan wat onze regionale ambities en plannen zijn. Ook diverse partners in de regio richten hun dienstverlening op (groepen) migranten. Zo ondersteunen de Achterhoekse gemeenten Oekraïense ontheemden op gebied van werk, huisvesting en maatschappelijke participatie. En bieden onderwijsorganisaties leerwerktrajecten voor nieuwkomers.

De (onvolledige) opsomming van diverse initiatieven laat zien dat de dienstverlening aan migranten in de regio momenteel gefragmenteerd is. Daar willen we de komende jaren verandering in aanbrengen. We werken samen naar een integrale aanpak gericht op migranten aan het werk in de arbeidsmarktregio. De lopende activiteiten geven belangrijke input voor de gewenste, integrale aanpak.

Regionaal actieplan statushouder aan het werk

Meer dan de helft van de statushouders heeft geen betaald werk. Werk is niet alleen van belang voor statushouders om zichzelf financieel te redden. Werk helpt ook om een sociaal netwerk op te bouwen, om sneller de Nederlandse taal eigen te maken en om in te burgeren. Bovendien willen we in de huidige, krappe arbeidsmarkt zoveel mogelijk onbenut arbeidspotentieel inzetten voor ondernemers met een (dreigend) personeelstekort. We willen daarom de talenten en kwaliteiten van statushouders de komende jaren beter benutten op de regionale arbeidsmarkt.

Werkgevers, taalaanbieders en de 8 Achterhoekse gemeenten werken al meerdere jaren samen om statushouders aan het werk te helpen en houden. De komende jaren versterken we de regionale samenwerking op dit gebied.

Onze ambities voor de komende jaren:

- Verbeteren van de combinatie van werk en inburgering.
- Meer bekendheid en kennis bij werkgevers over de inzet van statushouders. Werkgevers zullen minder belemmeringen ervaren om statushouders aan te nemen.
- Onze gezamenlijke aanpak is onderdeel geworden van het reguliere pakket om de arbeidsmarkt in goede banen te leiden.

Pilot Snelle start voor asielzoekers in de Achterhoek

In de Achterhoek kampen werkgevers met een tekort aan passende arbeidskrachten. Prognoses laten zien dat deze tekorten zich in een aantal sectoren zullen handhaven, mede door vergrijzing en ontgroening. Tegelijkertijd hebben de Achterhoekse gemeenten in 2024 bestuurlijke afspraken gemaakt om de komende jaren extra opvangplaatsen voor asielzoekers te realiseren, van 326 plaatsen medio 2025 tot ongeveer 1.600 eind 2026. De komst van deze groep mensen, die sinds eind 2023 onbeperkt mag werken, biedt kansen voor de toekomst van de arbeidsmarkt en economie in de Achterhoek.

Als gemotiveerde asielzoekers snel aan het werk kunnen gaan, ontstaat er een win-win-win situatie. Achterhoekse werkgevers krijgen toegang tot een nieuwe groep potentiële werknemers en asielzoekers krijgen de kans om sneller te integreren. Voor de Achterhoekse gemeenschap als geheel is het goed als deze groep snel economisch zelfstandig is en meedraait in de samenleving. Hiermee wordt het draagvlak voor hun komst vergroot en wordt op termijn gemeenschapsgeld bespaard.

Het hoofddoel van de pilot *Snelle start voor asielzoekers in de Achterhoek* is het ontwikkelen van een werkwijze waarbij kansrijke asielzoekers via gerichte werving en matching naar de Achterhoek komen, op basis van vacatures bij werkgevers in tekortsectoren. Via een persoonlijk ontwikkelplan en in samenwerking met de werkgever, krijgt de asielzoeker de benodigde training en begeleiding om aan het werk te kunnen en te blijven. Met deze werkwijze streven we naar een duurzaam toekomstperspectief op werken, wonen en wortelen in de Achterhoek.

In de pilot willen we leren hoe we tot een structurele aanpak kunnen komen om de vraag naar goede arbeidskrachten en de arbeidspotentie van kansrijke asielzoekers in de regio duurzaam bij elkaar te brengen. Hierbij zal ook inzichtelijk worden welke ondersteuning en begeleiding van werkgevers en asielzoekers noodzakelijk is en hoe dit georganiseerd kan worden. Op basis van de lessen uit de pilot ontwikkelen we een structurele aanpak voor gerichte matching en duurzaam werk (en opleiding) voor asielzoekers (toekomstige statushouders) in de Achterhoek.

De looptijd van de pilot is 1,5 jaar; van januari 2025 tot juli 2026. Oorspronkelijk wilden we in de pilotperiode 30 asielzoekers in de regio naar duurzaam werk begeleiden. Doordat de realisatie van nieuwe opvangplekken voor asielzoekers in de regio is vertraagd, lijkt het beoogde aantal van 30 asielzoekers niet meer haalbaar. Uitrol in de regio wordt door deze ontwikkelingen op de korte termijn minder waarschijnlijk. De verdere uitvoering van de pilot zal zich daarom met name op het asielzoekerscentrum (azc) in Winterswijk concentreren.

Om het bereik van de pilot op peil te houden, kijken we de komende maanden naar een extra doelgroep: jongvolwassen asielzoekers en statushouders. In de regio groeit het aantal alleengaande minderjarige vluchtelingen (AMV's) dat wordt opgevangen. In de groep AMV's in de leeftijdscategorie 16-18 jaar lijkt, om uiteenlopende redenen, relatief veel onderwijsuitval te zijn of te dreigen. Tegelijkertijd is er in de Achterhoek behoefte aan jong talent in kansrijke beroepen en tekortsectoren. We willen kijken of we het mes aan meerdere kanten kunnen laten snijden door deze jongeren te enthousiasmeren voor (vervolg)opleiding en/of werk in kansrijke beroepen. Bijvoorbeeld door hen meer praktijkgerichte mogelijkheden aan te bieden. Hiervoor is samenwerking met onderwijs en werkgevers natuurlijk essentieel.

Dienstverlening aan arbeidsmigranten en hun werkgevers in de Achterhoek

De Europese regelgeving over vrij verkeer van personen heeft geleid tot een structurele toestroom van arbeidsmigranten naar Nederland. Ook in de Achterhoek is deze ontwikkeling merkbaar. De ruim 152.000 werkenden in de regio zijn actief in uiteenlopende sectoren, waaronder industrie, zorg, handel, logistiek en landbouw. Deze brede economische basis zorgt voor een constante vraag naar arbeid, die door vergrijzing en een krimpend regionaal arbeidspotentieel steeds moeilijker vanuit de eigen bevolking kan worden ingevuld. Arbeidsmigranten spelen daarom een structurele rol in het op peil houden van de regionale productie- en dienstensectoren.

Het exacte aantal arbeidsmigranten is lastig te achterhalen vanwege het ontbreken van betrouwbare registratie van kortverblijvenden, grensarbeiders en niet-ingeschreven inwoners. De regio telt *naar schatting* 15.500 arbeidsmigranten, van wie er slechts rond de 6.000 formeel geregistreerd staan. Veel arbeidsmigranten verblijven (kort) over de grens in Duitsland en blijven buiten het zicht van Nederlandse registratiesystemen en dienstverlening.

Zoals eerder opgemerkt, vragen nieuwkomers en ook arbeidsmigranten een andere focus bij de bemiddeling naar werk en begeleiding op de werkvloer. Taalvaardigheid en het omgaan met culturele verschillen zijn daarbij belangrijke aandachtspunten om de kansen op werk te vergroten. Aanvullend speelt bij arbeidsmigranten en hun werkgevers een huisvestingsvraagstuk.

Landelijk is er de laatste jaren de nodige aandacht voor arbeidsmigranten. Aanbevelingen van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten (commissie Roemer, 2020) waren onder andere gericht op betere huisvesting, minder afhankelijkheid van werkgevers en uitzendbureaus, en meer transparantie en rechtszekerheid voor arbeidsmigranten. De aanbevelingen vormden belangrijke input voor het landelijke programma Work in NL (WIN) dat het ministerie van SZW inmiddels heeft ingezet om de positie van arbeidsmigranten in Nederland structureel te verbeteren. In het landelijke programma staan toegankelijke informatievoorziening, regionale aanspreekpunten en structurele samenwerking tussen publieke en private partijen centraal.

Inspelend op de hierboven genoemde ontwikkelingen hebben we vanuit de arbeidsmarktregio Achterhoek in 2025 een verkennend onderzoek laten uitvoeren. Met dat onderzoek willen we zicht krijgen op de mogelijke toegevoegde waarde van dienstverlening aan arbeidsmigranten en hun werkgevers in de regio als antwoord op actuele en toekomstige, regionale arbeidsmarktvraagstukken. Met het onderzoek verkennen we ook wat de mogelijke toegevoegde waarde van een *Work in NL*-punt in de regio is. En hoe een dergelijk punt in de Achterhoek eventueel kan worden ingericht, passend bij de specifieke kenmerken en behoeften van de regio, waaronder die van de arbeidsmigranten en hun werkgevers zelf. Daarbij besteden we aandacht aan eventuele samenwerking met buurregio's, zoals arbeidsmarktregio Twente, en Nederlands-Duitse samenwerking in de Euregio.

Wat gaan we daar voor doen?

Het komende jaar vragen we een procesbegeleider om met de partners in de arbeidsmarktregio te komen tot een samenhangende, integrale aanpak gericht op *Migranten aan het werk*. Met de procesbegeleider maken we een analyse van de ondersteuningsbehoefte bij de migranten en hun werkgevers. We bepalen onze regionale ambitie voor deze doelgroep. We brengen in beeld wat we hierin allemaal al doen (zowel lokaal, als regionaal). En we bepalen ten slotte of, en zo ja, wat er aanvullend (lokaal, dan wel regionaal) nodig is.

In 2026 blijven we daarnaast uitvoering geven aan het eerdergenoemde actieplan statushouders aan het werk, de pilots voor jonge statushouders en asielzoekers en (de verkenning naar) de dienstverlening aan arbeidsmigranten en hun werkgevers. De opbrengsten en lessen uit de lopende activiteiten en initiatieven in de regio worden meegenomen in de integrale aanpak Migranten aan het werk.

Regionaal actieplan statushouder aan het werk

Om meer statushouders aan het werk te krijgen heeft het ministerie van SZW in 2023 een landelijke aanpak voor de periode van 2024-2026 gelanceerd. Regionale verbinders of regiocoördinatoren maken deel uit van dit plan. Ze vervullen een spilfunctie binnen de arbeidsmarktregio door plannen voor statushouders om te integreren te ondersteunen. Mogelijkheden van bestaande initiatieven worden onder de loep genomen en succesvolle aanpakken worden verder uitgerold. En nieuwe mogelijkheden worden verkend. De Achterhoekse regiocoördinator Statushouders aan het werk is begin 2024 gestart en blijft zich ook de komende jaren inzetten in de regio.

Leidraad voor de uitvoering is het [regionaal Actieplan statushouders aan het werk](#) dat begin 2025 is vastgesteld. In het afgelopen jaar hebben we mooie stappen gezet in de uitvoering. Bijvoorbeeld door een grootschalige bijeenkomst in februari 2025 over de inzet van statushouders bij werkgevers. Ook is er een [informatiefolder voor werkgevers](#) verschenen met tips en adviezen over de inzet van statushouders in hun bedrijf. En samen met het UWV is bijgedragen aan nieuw, landelijk beleid over werkende asielzoekers die als statushouder moeten verhuizen en inburgeren. Helaas zijn er nog geen projecten rond vrouwelijke statushouders gestart. Wel hebben we voorbereidingen getroffen om in 2026 te starten met avondonderwijs.

Het komende jaar zetten we de plannen uit het regionaal actieplan voort, waaronder:

- Voorlichting aan werkgevers over de mogelijkheden om mensen op de werkvloer te ondersteunen (toolbox, jobcoaches, bijeenkomsten). Dit in samenwerking met de accountmanagers werkgeversdienstverlening.
- Overleg en afspraken met aanbieders van inburgering en werkgevers over duale trajecten en avondonderwijs.
- Uitvoeren van het project Wereldburgers voor de klas. Via dit project krijgen statushouders met vaak jarenlange leservaring in hun land van herkomst de kans om hun onderwijsloopbaan voort te zetten. De deelnemende statushouders worden vervolgens als docent ingezet bij diverse scholen in de Achterhoek.
- Investeren in doorlopende leerroute voor jonge inburgeraars. Bij voorkeur in samenhang met de regionale, sluitende jongerenaanpak.
- We voeren gesprekken over een voorschakelklas voor jongeren.
- We bereiden begin 2026 een aanvraag van de Europese subsidie ESF+ voor migranten (statushouders, Oekraïense ontheemden en arbeidsmigranten) voor. Deze subsidie zetten we regionaal in voor de praktijk van de Z-route.
- Uitvoeren van de pilot Startbanen voor jonge statushouders (zie hieronder).
- Samenwerking met de pilot Snelle start voor asielzoekers in de Achterhoek.
- Regionale kennisdeling.
- Kennis van andere regio's ophalen om in te zetten in de regio Achterhoek.
- Contact onderhouden met ministerie SZW en Divosa.
- Werkgroep vrouwen op de arbeidsmarkt initiëren.

We evalueren periodiek de voortgang met betrokken partijen om te bekijken welke acties succesvol zijn en wat er moet worden ingezet om onze doelen te bereiken. Eind 2026 herijken we het actieplan Statushouders aan het werk in samenhang met de opdracht van de procesbegeleider Migranten aan het werk (zie hierboven).

Pilot startbanen voor jonge statushouders

Vanaf 2024 zijn er in de regio verschillende bijeenkomsten geweest in verschillende samenstellingen om in kaart te brengen waar de knelpunten zitten in een sluitende inburgeringroute voor jongeren. Het bleek dat een deel van de jongeren te maken heeft met problemen op meerdere levensterreinen. Hier zijn vervolgens diverse acties op ingezet. Zo heeft GGnet samen met de Internationale Schakelklas (ISK) in Doetinchem een training opgezet om de mentale weerbaarheid van jonge statushouders te vergroten. En zijn er vanuit het Actieplan Achterhoekse jongeren 2.0 extra examentrainingen bekostigd voor jongeren die de onderwijsroute van de inburgering net niet haalden. Het blijkt echter dat er een groep jongeren is die niet gemotiveerd is om naar school te gaan, maar wil werken. Daarbij speelt een rol dat sommige jongeren mogelijke terugkeer naar hun land van herkomst boven het hoofd hangt. Of dat ouders niet na komen reizen vanwege de veranderde wet en regelgeving. Hierdoor ontbreekt voor deze jongeren de motivatie om Nederlands te leren. Er is al van alles geprobeerd om de jongeren op andere gedachten te brengen. Zoals de inzet van ervaringsdeskundigen en een lichte boete. Dit met te weinig effect. Daarom zijn we van plan om een pilotproject uit te voeren met startbanen voor deze jonge statushouders. De startbaan is in feite een soort BBL-traject, waarin de jongeren werken en leren combineren. Hiermee verdienen de jongeren geld (wat vaak wel motiverend werkt), hebben ze een zinvolle tijdsbesteding en ontwikkelen ze zichzelf en hun arbeidsmarktpositie. Samen met een aantal grotere werkgevers in de regio en inburgeringsscholen werken we een effectieve aanpak uit.

In het najaar van 2025 kwam het bericht dat het ministerie SZW graag meewerkt aan de uitvoering van deze pilot. Hiervoor worden via een decentralisatieuitkering in 2026 middelen beschikbaar gesteld. Begin 2026 leveren we met betrokken partners uit de regio een uitgewerkt implementatieplan voor de pilot op. Daarna volgt de uitvoering.

Pilot Snelle start voor asielzoekers in de Achterhoek

Samen met COA, werkgevers, WSPA, intermediairs, werkleerbedrijven, opleiders en gemeenten kiezen we een lerende aanpak.

De beoogde aanpak om op basis van vacatures kansrijke asielzoekers buiten de regio te werven, bleek het afgelopen jaar nog een brug te ver. Werkgevers in de Achterhoek zijn nog relatief onbekend met de arbeidspotentie en -motivatie van de groep asielzoekers. Daarnaast dragen onzekerheid over het verloop van de

asielprocedure en complexiteit van wet- en regelgeving nog bij aan koudwatervrees bij werkgevers.

Daarom is er voor gekozen om eerst klein en dicht bij huis te beginnen. Om werkgevers de kans te geven om de doelgroep beter te leren kennen. Om hierbij samen ook te leren wat de eerste stappen zijn in het traject naar werk en waar eventuele drempels weggenomen moeten worden. De aanpak is hiertoe omgedraaid: er is een kleine groep (5 personen) potentiële kandidaten in het azc Winterswijk geselecteerd, die vervolgens wordt geïntroduceerd bij potentiële werkgevers in met name de sectoren techniek en zorg. Aanbodgericht vanuit de potentie van Winterswijkse asielzoekers dus, nog geen vraaggestuurde werving op basis van vacatures buiten de regio.

Inmiddels is al redelijk inzicht verkregen in het traject naar werk voor asielzoekers en de benodigde aanpak hierin. Een aantal werkgevers heeft de stap naar voren durven zetten om met de doelgroep aan de slag te gaan. Hoewel het wat anders loopt en wat moeizaam op gang is gekomen, heeft de eerste periode van de pilot ons al veel geleerd.

In het vervolg van de pilot in 2026 maken we werk van de volgende punten:

- *Uitbreiding van het werkgeversnetwerk.*
Om meer werkgevers kennis te kunnen laten maken met de potentie van de vaak zeer gemotiveerde groep asielzoekers, zijn ambassadeurs nodig. Ondernemers die collega-ondernemers vanuit eigen ervaring overtuigen van de potentie. Zodra de eerste (positieve) ervaringen een feit zijn, zullen deze ervaringen gecommuniceerd worden. Via (sociale) media en persoonlijk in het netwerk. Belangrijke partners hierin zijn, naast de werkgevers, ook de betrokken intermediairs en WSPA. Ook de laatste twee zetten zich in voor werving van nieuwe werkgevers uit hun netwerk.
- *Bredere selectie van potentiële kandidaten*
In eerste instantie zijn kandidaten in het azc geselecteerd voor werk in de sectoren techniek en zorg. Dit wordt uitgebreid naar onder meer de (brede) bouwsector, waar ook een grote behoefte aan vakmensen is. Door COA, WSPA en intermediairs vindt de werving en selectie plaats. Kandidaten worden door WSPA of een intermediair aan een bedrijf voorgesteld. Tot nu toe hebben bedrijven aangegeven dat ze, gezien de complexiteit in regelgeving en benodigde administratieve handelingen voor asielzoekers en werk, in eerste instantie via intermediairs willen worden ontzorgd.

De 'kansrijkheid' op een verblijfsvergunning wordt bij de selectie van kandidaten wat losser gelaten. In de huidige actualiteit is het voor COA bijna onmogelijk gebleken om nog goed in te schatten hoe groot de kans op een verblijfsvergunning is. De asielprocedure loopt vaak jaren, ook als de kans op een verblijfsvergunning maar klein lijkt. Goede en gemotiveerde arbeidskrachten kunnen dus beter zo snel mogelijk ingezet worden op de arbeidsmarkt. Door deze aanpak te kiezen, zullen er meer asielzoekers naar werk in de tekortsectoren kunnen worden begeleid en komt het vliegwiel

hopelijk extra op gang. Wel blijven we ons richten op duurzaam werk en ontwikkeling, niet op ongeschoolde 'snelle' en tijdelijke arbeid. Mensen in de laatste categorie kunnen natuurlijk alsnog via intermediairs aan werk worden geholpen, maar vallen in principe buiten de pilot.

- **(Vak)taalles**
Op het azc is in beperkte mate (vak)taalles te volgen voor asielzoekers. Deze lessen basaal Nederlands worden gegeven door vrijwilligers, waarvan er in de afgelopen periode helaas maar weinig beschikbaar waren. Het aantal vrijwilligers neemt weer toe en COA wil ook de kandidaten in de pilot intensiever aan deze lessen laten deelnemen.
Daarnaast kijken we voor de pilot met onder meer het Graafschap college hoe voor deze nog relatief kleine groep asielzoekers extra taallessen is te organiseren. Ook onderzoeken we of een vorm van 'taalbad', waarbij gedurende een relatief korte periode zeer intensief (vak)taalles wordt gegeven, een optie is. Bij landelijke collega's zijn hier al goede ervaringen mee.
- **Begeleiding op de werkvloer**
Begeleiding op de werkvloer is afhankelijk van de mate van zelfredzaamheid van de asielzoeker. Naast begeleiding door de werkgever, zal de asielzoeker worden begeleid door een jobcoach van Fijnder, eventueel aangevuld met een cultuurverbinder. De jobcoach ondersteunt hiermee beide partijen. In overleg met de werkgever en de jobcoach zal worden bekeken of aanvullende (taal- of) vaktraining noodzakelijk is. Dit zal veelal maatwerk zijn. Met opleiders in de regio worden de mogelijkheden onderzocht.
- **Informatievoorziening en communicatie**
Voor alle betrokken partijen, maar zeker voor werkgevers, is voldoende inzicht in het traject en de werkwijze noodzakelijk. Wat mag er, wat kan er en hoe hebben we het traject met wie ingeregeld. Voor werkgevers bundelen we de voor hen relevante werkgeversinformatie. Deze communicatiemiddelen zullen onder meer worden ingezet voor de werving van werkgevers.
Vanuit de (regionale en landelijke) media is interesse in de pilot. De [eerste verhalen](#) zijn dan ook al opgepakt (online, print en tv).
- **AMV-aanpak**
Om zicht te krijgen of een eventuele aanpak voor de groep 16-18 jarige AMV asielzoekers en statushouders haalbaar is, wordt dit samen met onderwijspartijen en werkgevers onderzocht. In eerste instantie wordt gedacht aan een kleinschalige pilot in de gemeente Berkelland. Hier is een locatie waar nu 40, de komende tijd groeiend naar 80, AMV jongeren (asielzoekers) wonen. Daarnaast zijn er in die gemeente een aantal kleinschalige opvanglocaties, waar jonge statushouders wonen. In deze aanpak zullen onder meer gemeente Berkelland, onderwijspartijen uit die

regio, werkgevers, COA, Nidos (voogd van de jongeren tot 18 jaar) en D3 (dagelijkse begeleiding statushouder-jongeren) betrokken zijn.

- *Samenhang*
In de pilot wordt in principe ingezet op het traject dat voorafgaat aan de periode als statushouder (een asielzoeker met verblijfsvergunning). Idealiter sluiten deze trajecten dus goed op elkaar aan. Voor de aanpak voor asielzoekers is nog een weg te gaan, maar juist in dit stadium is het belangrijk om af te stemmen met de projecten voor statushouders die lopen of ontwikkeld worden. Om daar waar dat kan gebruik te maken van de al ontwikkelde aanpak of werkstructuren, en de reeds geleerde lessen waar mogelijk al mee te nemen in het voortraject. Dat geldt ook voor de AMV-aanpak, die moet aansluiten bij de regionale sluitende jongerenaanpak, lopende initiatieven voor jonge statushouders en het te ontwikkelen project Startbanen voor jonge statushouders.
- *Afronding en evaluatie*
We ronden de pilot naar verwachting medio 2026 af. De bevindingen vormen de basis voor een mogelijk structurele aanpak voor de begeleiding van asielzoekers naar werk in de Achterhoek. Onze ervaringen delen we met het ministerie van SZW via een landelijke evaluatie van soortgelijke pilots in het land.

Dienstverlening aan arbeidsmigranten en hun werkgevers in de Achterhoek

Zoals genoemd, is er in 2025 een verkennend onderzoek uitgevoerd. De verkenning heeft als doel meer inzicht te geven in:

- Omvang en kenmerken van de doelgroep Europese arbeidsmigranten en hun werkgevers in de Achterhoek.
- Behoeftetepeiling onder Europese arbeidsmigranten en hun werkgevers in de Achterhoek ten aanzien van informatie, advies en dienstverlening. Inclusief de huidige inzet of behoefte aan inzet van zelforganisaties en sleutelpersonen. Zelforganisaties zijn organisaties die bestaan uit medewerkers (al dan niet vrijwillig) uit de doelgroep zelf. Zij spreken de taal van de arbeidsmigrant, zijn bekend met eventuele culturele gevoeligheden en bevinden zich ook fysiek dichtbij de arbeidsmigranten. Soms richten zij zich op het organiseren van sociale activiteiten, soms functioneren zij als brug naar gemeenten en/of andere instellingen.
- Inventarisatie van de huidige dienstverlening aan (Europese) arbeidsmigranten of aan gerelateerde groepen inwoners en ondernemers in de regio. Inclusief inzicht in de betrokken stakeholders en de huidige infrastructuur / organisatievorm(en) van die dienstverlening.
- Schets van mogelijke scenario's voor het bieden en organiseren van informatie, advies en dienstverlening aan Europese arbeidsmigranten en hun werkgevers in de regio. Per scenario wordt ook aandacht besteed aan de benodigde governance.

Het onderzoeksrapport is eind 2025 opgeleverd en wordt begin 2026 in de regionale overleggen besproken. Op basis van de uitkomsten van de verkenning bepalen we onze eventuele vervolgstappen in de arbeidsmarktregio waar het gaat om dienstverlening aan arbeidsmigranten en hun werkgevers.

Welke investering is daar voor nodig?

Integrale aanpak Migranten aan het werk

Onderstaande tabel vat samen welke financiële investering het komende jaar nodig is om te komen tot een integrale aanpak Migranten aan het werk.

Project: <i>Migranten aan het werk</i>		2026	
Budget per 1 januari		€	-
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten
1	Bijdrage vanuit regionaal investeringsbudget arbeidsmarktregio	€ 60.000	
2	Procesbegeleider integraal programma Migranten aan het werk		€ 60.000
Totaal		€ 60.000	€ 60.000
Saldo begrote baten en lasten		€	-
Budget per 31 december		€	-

Toelichting op de begroting voor een integrale aanpak Migranten aan het werk:

1. De begroting gaat uit van een kostendekkende bijdrage uit het regionaal investeringsbudget van de arbeidsmarktregio.
2. We begroten de inzet van een procesbegeleider voor de duur van 30 weken en gemiddeld 16 uur per week.

Regionaal actieplan statushouder aan het werk

Onderstaande tabel vat samen welke financiële investering de komende jaren nodig is voor de uitvoering van het regionaal actieplan Statushouders aan het werk.

Project: <i>Regionaal actieplan Statushouders aan het werk</i>		2026		2027		2028		2029	
Budget per 1 januari		€	142.400	€	-127.800	€	-127.800	€	-127.800
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
1	Rijksbijdrage statushouders aan het werk	€ 137.000							
2	Regiocoördinatie statushouders aan het werk		€ 70.000						
3	Communicatie		€ 10.000						
4	Duale trajecten		€ 100.000						
5	Voortzetting voortraject Wereldburgers voor de klas		€ 10.000						
6	ESF+ subsidie voor migranten voor praktijk Z-route		€ 170.200					€ 170.200	
7	Cofinanciering ESF+ subsidie voor migranten voor praktijk Z-route		€ 8.500						
8	Nog te ontwikkelen activiteiten actieplan		€ 38.500						
9	Herijking regionaal actieplan Statushouders aan het werk			PM	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal		€ 137.000	€ 407.200	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 170.200	€ -
Saldo begrote baten en lasten		€	-270.200	€	-	€	-	€	170.200
Budget per 31 december		€	-127.800	€	-127.800	€	-127.800	€	42.400

Toelichting op de begroting van het regionaal actieplan Statushouders aan het werk:

- De rijksbijdrage Statushouders aan het werk is toegezegd tot en met 2026. Het is nog onduidelijk of de rijksbijdrage daarna wordt gecontinueerd. Deze ontwikkeling nemen we mee bij de herijking van het actieplan Statushouders aan het werk eind 2026.
- Inzet van regiocoördinator voor 20 uur per week.
- Communicatie gericht op werkgevers, interne en externe kennisdeling.
- Werkbudget voor een impuls aan duale trajecten
- Bijdrage aan de continuering van het project Wereldburgers voor de klas
- Begin 2026 dienen we naar verwachting een ESF+ subsidieaanvraag voor migranten in. Deze kent een looptijd van begin 2026 tot medio 2028. Naar verwachting volgt de ontvangst van de subsidie van het ministerie van SZW op basis van de subsidieverantwoording en -vaststelling in 2029.
- Budget gereserveerd voor cofinanciering van de geplande ESF+ subsidieaanvraag voor migranten.
- Werkbudget gereserveerd voor nieuwe activiteiten die we gedurende het jaar ontwikkelen vanuit het regionaal actieplan.

Pilot startbanen voor jonge statushouders

Onderstaande tabel vat samen welke financiële inzet we verwachten voor de uitvoering van de pilot Startbanen voor jonge statushouders.

Project: <i>Pilot Startbanen voor jonge statushouders</i>			
		2026	
Budget per 1 januari		€	-
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten
1	Rijksbijdrage decentralisatieuitkering voor pilot	€ 256.000	
2	Uitvoering pilot conform implementatieplan (begin 2026 verwacht)		€ 256.000
Totaal		€ 256.000	€ 256.000
Saldo begrote baten en lasten		€	-
Budget per 31 december		€	-

Toelichting op de begroting van de pilot Startbanen voor jonge statushouders:

In 2026 stelt het ministerie van SZW via een decentralisatieuitkering aan de centrumgemeente € 256.000,- beschikbaar voor de pilot Startbanen voor jonge statushouders. Momenteel werken we aan een implementatieplan voor de pilot, inclusief een uitgewerkte begroting.

Pilot Snelle start voor asielzoekers in de Achterhoek

Onderstaande tabel vat samen welke financiële inzet we het komende jaar verwachten voor de uitvoering van de pilot Snelle start voor asielzoekers in de Achterhoek.

Project: <i>Pilot Snelle start voor asielzoekers in de Achterhoek</i>			
		2026	
Budget per 1 januari		€	283.540
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten
1	Projectleiding		€ 53.300
2	Werving en matching		€ 7.500
3	Training taal		€ 30.000
4	Training vaardigheden		€ 90.000
5	Begeleiding op de werkplek		€ 60.000
6	Communicatie		€ 20.000
7	Overig		€ 22.740
Totaal		€ -	€ 283.540
Saldo begrote baten en lasten		€	-283.540
Budget per 31 december		€	-

Toelichting op de begroting van de pilot Snelle start asielzoekers:

Het ministerie van SZW stelt voor de uitvoering van de pilot Snelle start asielzoekers een decentralisatie-uitkering beschikbaar vanuit de landelijke middelen voor Startbanen. Gemeente Doetinchem is als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio penvoerder voor de pilot. De decentralisatie-uitkering van €353.860,- is in de decembercirculaire 2024 uitgekeerd aan de centrumgemeente. In 2025 is dit budget deels ingezet voor de uitvoering van de pilot. Bij 'budget per 1 januari' is het verwachte restantbudget uit 2025 opgenomen. Dit budget wordt de komende maanden geïnvesteerd in de uitvoering en afronding van de pilot.

1. Inzet van de projectleider van gemiddeld 20 uur per week gedurende de looptijd van de pilot.
2. De werving en matching vindt grotendeels plaats via de bestaande capaciteit van werkgevers en intermediairs, accountmanagers van de regionale werkgeversdienstverlening en het COA. Verwacht wordt dat met name COA en WSPA enkele aanvullende kosten moeten maken, die niet vanuit de reguliere uren/dienstverlening gedekt kunnen worden (denk aan inzet extra uren en reiskosten). Mogelijk komen er nog kosten bij voor het testen van kandidaten en de inzet van intermediairs. Bij de trial in Winterswijk gaat dit in kind, maar bij grotere aantallen mogelijk niet meer.
3. Voor het bereiken van het gewenste taalniveau zal voor de meerderheid van de deelnemers extra inzet nodig zijn. De schatting voor extra kosten voor taaltraining binnen dit experiment ligt op gemiddeld €1.000,- exclusief btw per persoon.
4. Voor de training van vaardigheden, opleidingen en certificering kan naar verwachting voor een deel gebruik gemaakt worden van reguliere (onderwijs)bekostiging en van bijdragen vanuit werkgevers. Toch zullen niet alle kosten gedekt kunnen worden. Uitgegaan wordt van aanvullende kosten van gemiddeld €3.000,- euro exclusief btw per persoon.
5. Voor begeleiding op de werkplek kunnen we naar verwachting deels gebruik maken van de dienstverlening bij gemeenten, leerwerkbedrijven en WSPA en van bijdragen vanuit werkgevers. Voor aanvullende begeleidingskosten wordt uitgegaan van gemiddeld €2.000,- exclusief btw per persoon.
6. Voor het ontwikkelen en uitvoeren van de communicatiestrategie wordt de communicatieadviseur van de arbeidsmarktregio ingezet. Mogelijk zullen aanvullende uren nodig zijn en extra kosten gemaakt worden voor communicatieproducten.
7. Overige kosten voor ad hoc projectondersteuning, zaalhuur, materialen, eventuele kosten voor evaluatie van de pilot en onvoorziene uitgaven.

Dienstverlening aan arbeidsmigranten en hun werkgevers in de Achterhoek

Onderstaande tabel vat samen welke financiële middelen gemoeid zijn met de dienstverlening aan arbeidsmigranten en hun werkgevers in de Achterhoek.

Project: Dienstverlening aan arbeidsmigranten en hun werkgevers in de Achterhoek		2026		2027		2028-2029	
Budget per 1 januari		€	130.000	€	315.000	€	500.000
Nr.	Categorie kosten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
1	Decentralisatieuitkering uit programma Work in NL	€ 185.000		€ 185.000			
2	Dienstverlening aan arbeidsmigranten en hun werkgevers	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal		€ 185.000	€ -	€ 185.000	€ -	€ -	€ -
Saldo begrote baten en lasten		€	185.000	€	185.000	€	-
Budget per 31 december		€	315.000	€	500.000	€	500.000

Toelichting op de meerjarenbegroting voor dienstverlening aan arbeidsmigranten en hun werkgevers in de Achterhoek:

In 2025 ontving de centrumgemeente voor het eerst een decentralisatieuitkering voor dienstverlening aan arbeidsmigranten in het kader van het landelijke programma Work in NL (WIN). Een deel van dit budget is ingezet voor het verkennende onderzoek naar de mogelijke toegevoegde waarde van dit soort dienstverlening in de arbeidsmarktregio. Het restantbudget gaat mee naar 2026.

1. De centrumgemeente ontvangt in de jaren 2026 en 2027 opnieuw een decentralisatieuitkering voor dienstverlening aan arbeidsmigranten en hun werkgevers in het kader van het landelijke programma Work in NL (WIN). Dit is inclusief een extra budget voor eventuele inzet van zogenaamde zelforganisaties en sleutelpersonen.
2. Op basis van het verkennend onderzoek dat eind 2025 is opgeleverd, bepalen we welke investering gewenst en nodig is in de dienstverlening aan arbeidsmigranten en hun werkgevers in de Achterhoek. In afwachting van de bespreking van de onderzoeksresultaten begin 2026 nemen we dit nu op als PM-post.

Bijlage 1: Overzicht contactpersonen

Programma arbeidsmarktregio Achterhoek		
Hoofdstuk 2	Programma arbeidsmarktregio Achterhoek	Petra Helming
§ 3.1	Versterken van de regionale samenwerking inclusief Regionaal investeringsbudget en Europese subsidies	Petra Helming
§ 3.2	Werkcentrum Achterhoek	Mieke van Aspert - Mos
Programmalijnen		Contactpersonen
Van werkloosheid naar werk		
§ 3.3	Herijking strategische agenda en uitvoeringsagenda inclusieve arbeidsmarkt	Petra Helming
§ 3.4	Social return on investment (SROI)	Marrit Heuzinkveld
§ 3.5	Inclusieve technologie inclusief TINT Achterhoek en Inclusieve technologie Gelderland	Petra Helming
Van werk naar werk		
§ 3.6	Programma leven lang ontwikkelen (LLO)	Marloes Jonkman / Petra Helming
§ 3.7	Opijver (Achterhoeks fonds voor talentontwikkeling) inclusief Pilot compensatie leertijd voor zij-instromers bij omscholing	Henk Korten
Iedereen doet mee		
§ 3.8	Sluitende jongerenaanpak inclusief afronding Actieplan Achterhoekse jongeren 2.0 en afronding Borging ZEG Achterhoek	Marie-Susan van der Munnik
§ 3.9	Regionale aanpak basisvaardigheden inclusief Volwasseneneducatie	Corine van Rijn
§ 3.10	Migranten aan het werk inclusief Regionaal actieplan statushouders aan het werk, Pilot startbanen voor statushouders, Pilot snelle start asielzoekers en Regionale dienstverlening aan arbeidsmigranten (WIN-punt)	Renske Waardenburg / Saskia van Erkelens / Petra Helming

